8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 200 lir — Leto XXXIV. Št. 174 (10.086) — TRST, torek, 25. julija 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Zbor neuvrščenih

Po 17 letih je glavno mesto Jugoslavije vnovič prizorišče izjemno pomembnega mednarodnega dogodka, konference neuvrščenih držav na ravni zunanjih ministrov. Beograd je prišel v zgodovino kot rojstno mesto neuvrščenega gibanja, ko je to gibanje s prvo konferenco voditeljev takratnih 25 neuvrščenih držav dobilo ne le svojo dokončno organizacijsko obliko, pač pa trdne temelje za bodoče delovanje v obliki načel aktivnega miroljubnega sožitja.

Danes so neuvrščeni vnovič sredi priprav na novo, že šesto zapovrstno vrhunsko konferenco, ki bo prihodnje leto v Havani, glavnem mestu Kube. Vendar pa te priprave — beograjski sestanek zunanjih ministrov bo ena najbolj odločilnih etap — potekajo v izredno zapletenih mednarodnih okoliščinah in v trenutku, ko je samo neuvrščeno gibanje morda bolj kot kdajkoli doslej po eni strani tarča mnogoterih pritiskov od zunaj, po drugi strani pa se sooča z notranjimi težavami, ki jih povzročajo številni spori in nesoglasja med samimi neuvrščenimi državami. Iz celotnega delovanja neuvrščenega gibanja v zadnjih 17 letih pa je očitno, da je to gibanje, ki se je nenehno večalo in neprestano krepilo svojo mednarodno vlogo, moralo spet in spet odbijati poskuse razbijanja njegove enotnosti.

Prav taki poskusi so očitni tudi danes. Po eni strani so zaznavne težnje blokovskih sil, da bi izkoristile težaven gospodarski pa tudi politični položaj nekaterih neuvrščenih držav in jih odtrgale od neuvrščenosti ali pa vsaj oslabile njihovo aktivnost v krogu neuvrščenih. Zlasti je zaznavna težnja razdeliti neuvrščene na temelju ideoloških razlik, ko naj bi se na primer tiste države, ki so uresničile socialistično preobrazbo, povsem navezale na obstoječo blokovsko skupino socialističnih sil. To pa bi kajpada pomenilo nevaren razcep v neuvrščenem gibanju, saj bi še s samim tem vse druge nesocialistične članice neuvrščenega gibanja, hočeš nočeš, bile potisnjene v nasprotni blokovski tabor. Za vsemi temi nakanami je kaj lahko odkriti prave cilje — razbiti neuvrščeno gibanje, ki nikoli ni merilo večje ali manjše pripadnosti posameznih držav k neuvrščeni politiki na temelju družbenega reda v njih, pač pa na temelju privrženosti poglavitnim načelom neuvrščenosti in pripravljenosti delovati za uresničenje teh načel. Posledica tega bi bila odprava neuvrščene politike kot samostojnega in nadvse pomembnega mednarodnega dejavnika, ki si je izbojeval vidno mesto v mednarodnem življenju in občutno prispeval k utrditvi sedanjega razmerja sil na svetu. Uničiti neuvrščeno gibanje bi pomenilo porušiti to razmerje sil, kar bi nedvomno hudo škodovalo celotnemu mednarodnemu življenju, še posebej pa miru, saj bi še kako spodbudilo že sedaj zagnano tekmo blokovskih sil za vplivna območja na svetu. Afrika je dovolj zgovoren in hkrati svarilen primer take tekme.

Težavnost povzročajo neuvrščenemu gibanju in njegovi akcijski sposobnosti tudi razni neljubi dogodki, kot so spori med nekaterimi neuvrščenimi državami, ki se lotevajo celo orožja za razreševanje teh sporov — primer sta Somalija in Etiopija, pa Vietnam in Kampučija — kar je v ostrem nasprotju z osnovnimi načeli neuvrščene politike. Vrhu tega se v te spore vpletajo interesi velikih sil, ki skušajo tudi po tej poti škodovati enotnosti neuvrščenih sil.

O vseh teh nevarnostih za neuvrščeno gibanje je govoril predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Tito na nedavnem XI. kongresu, ko je zavrnil poskuse umetne delitve neuvrščenih na napredne in konservativne ter jih tako razdeljene pritegovati v krog blokovskih zvez. Napredna narava politike neuvrščenosti, je dejal Tito, se izraža v znanih načelih, na katerih temelji, v ciljih, za katere se bojuje in v skupnem delovanju neuvrščenih držav. Glede sporov med neuvrščenimi je predsednik Tito menil: «Razlike in spopade je treba čimprej premostiti, saj nam vsem škodujejo... V medsebojnih odnosih ne smemo uporabljati sile in agresije, tistega, proti čemur se sicer od začetka bojujemo kot proti eni največjih nevarnosti za mednarodne odnose.»

Namen in pomen sedanje beograjske konference zunanjih ministrov neuvrščenih držav, ki bo v dneh od 25. do 29. julija, bo prav v tem, da bo poglavitno pozornost in prizadevanja usmerila k premoščanju sedanjega stanja v krogu neuvrščenih. Težila bo, da se bo celotno gibanje zavzelo za urejanje spornih zadev med neuvrščenimi državami po mirni poti, s pogajanji in dogovori, kar edino je lahko v korist vsem prizadetim državam in celotnemu gibanju. Hkrati pa bo beograjska konferenca vsa prizadevanja posvetila utrjevanju enotnosti gibanja, čim večji solidarnosti neuvrščenih držav in s tem še odločnejši akcijski usmerjenosti v mednarodnem življenju.

DRAGO KOŠMRLJ

V komisiji IS Slovenije razprava o izvajanju osimskih sporazumov

LJUBLJANA — Komisija za zunanjepolitična vprašanja izvršnega sveta skupščine Slovenije je pod vodstvom predsednika dr. Antona Vratuše razpravljala o uresničevanju nalog, ki izhajajo iz osimskih sporazumov. V zvezi s tem je sprejela stališča o nadaljnjem delu republiških upravnih organov in drugih dejavnikov v Sloveniji, pri čemer je bil poudarek zlasti na njihovem usklajenem nastopu pri uresničevanju sporazumov.

Neuvrščeno gibanje je od svojih skromnih začetkov pred skoraj dvajsetimi leti zraslo zadnje čase v pomembna dejavnika v mednarodnih političnih odnosih. Čedalje več držav se izreka za neuvrščenost, kot priča tudi zgornji zemljevid, na katerem so označene vse neuvrščene države.

V BEOGRADU BOSTA PREDSTAVLJENI DVE TRETJINI ČLOVEŠTVA

Predstavniki neuvrščenih od danes na delu za iskanje rešitev kriznih situacij v svetu

Druga glavna tema na dnevnem redu je krepitev enotnosti neuvrščenega gibanja - Jugoslavija bo predlagala osnutek skupne deklaracije

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD — V Beogradu se bo danes začelo do zdaj največje mednarodno srečanje v Jugoslaviji. V prihodnjih petih dneh bodo zasedali zunanji ministri in drugi prisotni funkcionarji vlad neuvrščenih držav, ki predstavljajo dve tretjini človeštva. To srečanje je že ocenjeno kot izjemno pomemben dogodek za nadaljnji razvoj, enotnost in akcijsko sposobnost neuvrščenega gibanja, ki je po splošni oceni v svetu označen kot najkonstruktivnejši pojav na mednarodnem prizorišču po drugi svetovni vojni.

Na temelju dosedanjih posvetovanj predstavnikov velikega števila neuvrščenih držav glede priprav in dela ministrske konference lahko z gotovostjo rečemo, da je v neuvrščenem gibanju prisoten izjemno velik interes za popoln uspeh beograjskega srečanja.

Ministrska konferenca v Beogradu poteka v času, ko v gibanju neuvrščenih in okoli njega vzporedno obstajata dve na oko nasprotujoči si težnji, ki se dejansko medsebojno celo pogojujeta. Po eni strani se neuvrščenost krepi kot ideja, vizija in koncept mednarodnih odnosov, nenehno se širi na nove države, njena izhodišča pa se ugrajujejo v najpomembnejše dokumente, ki urejajo mednarodne odnose. Po drugi strani pa se neuvrščene države soočajo z vrsto problemov: zunanjimi pritiski ter notranjimi razlikami in nasprotji, ki se še zaostrujejo zaradi prodora tujih vplivov.

Med najnujnejše probleme sodijo krize in krizna žarišča predvsem bližnjevzhodna in tista na jugu Afrike. S tem v zvezi je najpomembnejše, da se podpre osvobodilni boj arabskih narodov ljudstev Zimbabveja in Namibije.

Temeljna naloga neuvrščenih držav so vsekakor prizadevanja za ustanovitev nadaljnjega slabšanja mednarodnega položaj: zaradi vztrajnih poskusov nekaterih sil, da obdrže odnose odvisnosti in razdelitve sveta na interesna območja.

Drugo skupino vprašanj, o katerih bodo razpravljali ministri v Beogradu, sestavljajo okrepljeni poskusi blokov, da se gibanje neuvrščenosti izrine iz mednarodnega življenja kot neodvisna mednarodna sila ter da se — če to ni mogoče — znotraj razdvoji in spremeni njegov značaj. V neposredni zvezi s tem je vsekakor boj za ohranitev enotnosti neuvrščenega gibanja. Ta boj je lahko uspešen le če se ga razume kot proces demokratičnega vsklajevanja stališč in akcij pri uresničevanju ciljev in načel gibanja, ki so bila formulirana na peti vrhunski konferenci v Colombu. Pozitivna pričakovanja dela beograjskega srečanja temelje predvsem na dosedanjih uspehih in rezultatih neuvrščenih držav v obdobju od pete konference do danes.

Včeraj je v Beogradu končal z delom pripravljalni odbor. Predsednik pripravljalnega odbora, srilanski veleposlanik Fernando, je poudaril izjemno organizacijo ter konstruktivno pomoč Jugoslavije zlasti pri zglajevanju razlik v mnenjih okoli nekaterih spornih vprašanj.

Na ministrski konferenci bo Jugoslavija predlagala osnutek deklaracije konference in osnutek akcijskega programa o medsebojnem sodelovanju neuvrščenih in držav v razvoju. Osnutek deklaracije nakazuje stališča o najpomembnejših vprašanjih, pred katerimi so neuvrščene države in mednarodna skupnost v celoti. To so predvsem krizna žarišča, razorožitev, boj za novi mednarodni gospodarski sistem in druga. V Jugoslovanskem osnutku dokumenta je glavni poudarek tam, ko gre za krize na Bližnjem vzhodu in jugu Afrike — na območjih, kjer poteka osvobodilni boj proti kolonializmu in tuji nadvladi. Osnutek podpira palestinsko osvobodilno organizacijo, organizacijo Swapo in domoljubno fronto Zimbabveja. O razorožitvi pa govori dokument s stališča uresničevanja sklepov posebnega zasedanja OZN o tem vprašanju, ki so ga sklicali na pobudo neuvrščenih držav.

Bistveni deli tega dokumenta so posvečeni neuvrščenosti s stališča potrjevanja njenih temeljnih načel, njene vloge kot neodvisne globalne sile, ki je proti vsem oblikam odvisnosti, proti imperializmu, kolonializmu ter vsem oblikam dominacije in hegemonije.

Vsa ta vprašanja dokument obravnava tako, da bi ohranili enotnost gibanja neuvrščenih in ustvarili kar najbolj ugodne pogoje za boj za dejansko neodvisnost, enakopravnost vseh držav in narodov in za svoboden družbeno-gospodarski razvoj vsake države ter za boj proti vsem pritiskom.

JOŽE MUSA

RIM — Parlamentarna pot zakonskega osnutka o pravični stanarini je stopila v zaključno fazo. Osnutek, ki ga je prejšnji petek odobrila poslanska zbornica, je že romal v senat, kjer sta ga včeraj na poročevalni ravni pregledali komisiji za pravosodje in za javna dela. Razprava v senatu se bo začela v četrtek, do dokončne odobritve zakona pa bi moralo priti že v petek.

PARLAMENT ODOBRIL ZUNANJO POLITIKO VLADE

Izrael za kompromisno rešitev problema Cisjordanije in Gaze

Zavrnjen predlog o vrnitvi Sinaja

TEL AVIV — Izrael je pripravljen nadaljevati pogajanja z Egiptom, vendar pod določenimi pogoji. Dvostransko dogovarjanje naj sloni na konkretnih predlogih o kompromisni rešitvi ozemeljskega vprašanja Cisjordanije in Gaze; telavivska vlada je dovzetna za obravnavo suverenosti teh zasedanih območij, toda šele po izteku petletnega obdobja, v katerem naj bi prizadeto prebivalstvo uživalo v smislu izraelskega mirovnega načrta upravno avtonomijo.

Gre za uradno in po sodbi nekaterih zunanjih političnih opazovalcev popustljivejše stališče Beginove vlade do problema bodoče ureditve desnega brega reke Jordan in Gazinega pasu, ki ga je odobril ministrski svet predvčerajšnjim, (ko je tudi zavrnil Sadatov predlog o vrnitvi Sinaja Egiptu) a ga je danes orisal parlamentu zunanji minister Dajan. Tezo o «ozemeljskem kompromisu», ki jo je iznesla že prejšnja laburistična vlada, so arabske države odločno zavrnile, a jo je Dajan ponovno omenil ameriškemu državnemu tajniku Vanceu ob priliki dvodnevnega sestanka z egiptovskim ministrom za zunanje zadeve Kamelom v Veliki Britaniji.

Dajan je včeraj objasnil parlamentarcem, da zeva med izraelskim in egiptovskim mirovnim načrtom kljub nekaterim skupnim gledališčem še vedno globoka vrzel. Tako kairska kot telavivska vlada npr. soglašata z umestnostjo petletne upravne avtonomije v Cisjordaniji in Gazi, toda Izraelci hočejo ohraniti nad zasedenima ozemljima politično in vojaško nadzorstvo, medtem ko zahtevajo Egipčani popolni umik izraelskih čet ter izpraznitev kolonizacijskih naselbin.

Izrael sploh zavrača egiptovsko zahtevo, naj se izraelske vojaške sile umaknejo na položaje izpred vojne l. 1967, kakor tudi odločno nasprotuje vzpostavitvi arabske (jordanske ali palestinske) suverenosti nad zapuščenimi območji.

Sedemurno razpravo, ki je sledila Dajanovemu poročilu, je zaključil Begin z ugotovitvijo, da se Izrael poteguje za globalni mir z arabskimi sosedi; če pa to ne bi bilo mogoče, je pripravljen na pogajanja, ki naj na bližnjevzhodni šahovnici privedejo do «trajnih miroljubnih odnosov», kakršne je navezala s tujino Zvezna republika Nemčija.

Predsednik vlade ni odgovoril na nedavne Sadatove napade, da ne bi spravil v nevarnost možnosti nadaljnjih stikov z Egiptom, a je z druge strani polemiziral z laburistično opozicijo, ki nasprotuje vladni politiki glede bližnjevzhodne krize. V resnici je bivši zunanji minister Alon v imenu opozicije še včeraj zahteval odstop Begina in vlade sploh. Parlament je vsekakor z veliko večino glasov odobril zunanjo politiko vlade.

Na sliki (telefoto ANSA) Begin med posegom v parlamentu.

POROČILO TAJNIKA KPI NA ZASEDANJU CENTRALNEGA KOMITEJA

Berlinguer: Za vlado in demokratične sile je napočil trenutek podajanja obračunov

Vlada se bo obdržala le, če bo kos svojim nalogam - Kočljivo vprašanje odnosov s socialisti Kritika na račun iskanja dogovorov s KD «za vsako ceno» - Vzroki volilnega nazadovanja

RIM — Pred dvema letoma je bila KPI priznani center najširšega reformatorskega tabora. Italija si je po tridesetih letih demokristjanske nadvlade želela sprememb, KPI pa je pobrala sadove tega nezadovoljstva. Danes pa je položaj drugačen: antikomunizem se spet poraja ter zadobiva neslutene politične obarvanosti. KPI se približuje svojemu petnajstemu kongresu, potem ko je dosegla višek volilne moči in ob še neresnem problemu, kako izkoristiti ta potencial na vladni, družbeni in državni ravni. Istočasno pa se mora braniti pred napadi, ki postajajo koncentrični: skratka, boriti se mora na dveh frontah. Vsekakor pa gre razmišljanje o Berlinguerjevi strategiji odložiti na prihodnje mesece.

V svojem včerajšnjem uvodnem posegu na zasedanju centralnega komiteja je komunistični sekretar izjavil, da se želi omejiti na obračun zadnjih mesecev, «polnih pozitivnih in negativnih elementov» v Italiji in na tujem. Sam Berlinguer je zaključil 14. kongres partije z ugotavljanjem razvoja mednarodne pomiritve. Toda danes se je ta proces ustavil, KPI pa mora zabeležiti, da se v Sovjetski zvezi pojavljajo «dejanja, ki kršijo in omejujejo svobodno izražanje nesoglasja». Kar se dogaja v SZ — pravi Berlinguer — škoduje stvari socializma. Mnogi izkoriščajo procese proti disidentom za oživljanje hladne vojne, kar otežkoča izgradnjo take družbe, ki naj odklanja degeneracije v državah vzhodne Evrope ter socialdemokratske utvare. Skratka, upočasnil se je proces «evropske socialistične renesanse», ki je pravo bistvo evrokomunizma.

Posledice slabšanja mednarodnega položaja se občutijo tudi v Italiji. Vladna kriza, ki so jo odprli komunisti 7. decembra — nadaljuje Berlinguer — se ni zaključila z vstopom KPI v vlado zaradi vrste faktorjev, med katere je tajnik KPI naštel veto iz ZDA, nasprotovanje krščanske demokracije in socialdemokratov, pa tudi «nenadno odpoved socialistov, da bi se še naprej borili za dosego tega rezultata».

Na socialističnem vprašanju se je Berlinguer dolgo zaustavil ter se vprašal, ali PSI postaja «element razbivanja delavske enotnosti na pozicijah sistematičnega boja proti KPI», za kar se javno zavzemajo liberalci, demonacionali, demokrščanska desnica in nekateri ekstremistični sektorji. Odgovor na to vprašanje je bil v bistvu negativen, čeprav ni manjkalo kritik na račun socialistov. Sicer pa KPI, je zagotovil Berlinguer, noče razbitja s socialisti, čeprav sta obe stranki v zadnjem času zavzemali pogostoma povsem nasprotujoča si stališča.

Prav tako KPI noče razbitja s KD, čeprav je Berlinguer obžaloval preveliko popustljivost komunistov do KD, tako v centru kot na periferiji. Celotno Berlinguerjevo poročilo je slonelo na dveh konceptih: v zadnjih šestih mesecih je KPI temeljno prispevala k temu, da bi državi preprečili najhujše zlo, kar potrjuje pravilnost linije nacionalne enotnosti, toda prav ta linija je pogosto slabo aplicirana ter se pretvarja v dejansko nemoč komunistov. Tudi sama sestava Andreottijeve vlade je sicer pomenila «korak naprej» na politični ravni, vendar ob takem nespoštovanju dogovorjenih obvez, ki jih ni več mogoče prenašati. Nekateri rezultati so bili vendarle doseženi: zakon o splavu, zdravstvena reforma, pravične stanarine, kmetijske pogodbe. Toda to še ne zadostuje zaradi česar je KPI —kot je spomnil Berlinguer — večkrat skušala predramiti vlado iz svojega spanja. Po Pertinijevi izvolitvi ni več rokov za trajanje vlade, ki se bo torej obdržala pri življenju samo, če bo znala učinkovito delovati. «Gotovo pa je — je nadaljeval Berlinguer — da je za vlado, za večino, za demokratične sile napočil trenutek, ko je treba podajati račune, ko je treba preveriti veljavnost in učinkovitost politične in programske linije, o kateri smo se dogovorili marca letos».

KPI — je še posebno poudaril Berlinguer — mora ponovno vzljubiti polemiko, pa čeprav znotraj večine, spet mora najti voljo do masovnih bojev, nikakor pa se ne more omejevati zgolj na vzpodbujanje vlade. Za partijo se skratka spet odpira vprašanje konsenzusa, ki si ga je treba priboriti s poudarjanjem elementov novosti, ki jih vsebuje komunistični predlog o varčevanju; to pa je treba storiti — je dejal Berlinguer — že ob skorajšnjem obnavljanju delovnih pogodb, pri katerem bi bilo skrajno nevarno, ko bi sindikat stopil na pot dejanske kontrapozicije proti sedanjemu političnemu okviru.

Da bi to preprečili pa je potrebno, da KPI nadaljuje svojo avtokritično analizo. 14. maja — pravi Berlinguer — smo zgubili, ker partija ni znala napadati krščanske demokracije in istočasno spoštovati stranke Alda Mora. Že 25. junija, v Furlaniji, so se stvari obrnile na bolje, toda to še ne odpravlja nevarnosti morebitnega volilnega nazadovanja KPI. V teku je desničarska protiofenziva, je dejal Berlinguer, prav zaradi tega pa komunisti ne smejo opustiti političnih linij, ki sloni na enotnosti in na strogosti. Ne verjamem — pravi tajnik KPI — da bi kriza zadevala bistvo naše politike.

Sicer pa je Berlinguer kritiziral iskanje dogovora s KD za vsako ceno, kot se pogostoma dogaja na ravni krajevnih uprav. Če na vsedržavni ravni partija ne more kar tako preiti v opozicijo, to ne velja na krajevni ravni. Strategija zgodovinskega kompromisa je še vedno veljavna, treba pa je odpraviti nekatere napake, kot na primer posvečanje prevelike pozornosti odnosom z vodilnimi skupinami v drugih strankah na škodo dela v stranki za organiziranje bojev in demokratično mobilizacijo mas, je zaključil Berlinguer.

MINO FUCCILLO

KOPENHAGEN — Danska narodna banka je sklenila z današnjim dnem znižati eskomptno mero od 9 na 8 odstotkov.

KRIZA V ČILSKEM FAŠISTIČNEM REŽIMU

Pinochet izključil gen. Leigha iz hunte

SANTIAGO DE CHILE — Po ukrepu predsednika Carterja, ki je ukinil sleherno vojaško pomoč čilski fašistični hunti, prihaja v njenih krogih do čedalje ostrejših sporov, ki so včeraj dosegli višek z izključitvijo generala Gustava Leigha, poveljnika letalstva, iz hunte. Leigha so rešili vseh njegovih dolžnosti tako v vladi, kot v oboroženih silah.

V četrtek se je Gustav Leigh izrekel za postopen prehod Čila k politični normalizaciji, državo naj bi namreč v prihodnjih petih letih letih popeljali iz sedanje fašistične diktature v demokracijo.

Iz uradnih krogov so tudi obenem sporočili, da so na njegovo mesto imenovali generala Fernanda Mattheija. Njegovo imenovanje in pa izključitev Gustava Leigha je vojaška hunta izglasovala soglasno. Predsedstvo republike je v svojem uradnem sporočilu poudarilo, da je do njegove izključitve prišlo zaradi političnih razprtij med njim in generalom Pinochetom, ki so privedle do najhujše krize v vrstah vojaške hunte v petih letih njenega obstoja.

General Leigh je v okviru hunte zastopal letalstvo, Pinochet v njej predstavljal vojsko, viceadmiral Jose Terribio Merino mornarico, general Cesar Mendoza pa karabinjerje. (if)

Srečanje Ceausescu-Marchais

BUKARESTA — Ob zaključku počitnic v Romuniji se je generalni tajnik KP Francije Georges Marchais v letoviškem kraju Neptun sestal z romunskim predsednikom Ceausescom. Govor je bil o odnosih med obema državama in partijama in o problemih mednarodnega delavskega gibanja.

PRED ZASEDANJEM DEMOKRŠČANSKEGA VSEDRŽAVNEGA SVETA

Notranja opozicija pripravlja napad na politiko tajnika KD Zaccagninija

Nedavni Fanfanijev poseg vzpodbudil strankino desnico - Bodrato prešel v protinapad

RIM — Guido Bodrato, eden izmed štirih «mladih levov», na katere je Fanfani naperil svoj napad iz Saint Vincenta, je sklenil odvreči vedro vode na ogenj upov, ki jih tri dni pred začetkom zasedanja demokrščanskega vsedržavnega sveta še vedno gojijo notranji nasprotniki Zaccagninijevega tajništva. «Za KD — pravi Bodrato na «Giornu» — se sploh ne postavlja vprašanje spreminjanja politične linije. Sedanjim političnim ravnovesjem je usojeno, da bodo dolgotrajna». Kdor upa, da bo z različnimi manevri in morda celo s pomočjo PSI zrušil Zaccagnija — pravi v bistvu Bodrato — je popolnoma zgrešil račune. «Emergenca — pravi še Bodrato — je nujna faza, ki je KD ne more skrajšati z enostranskimi pobudami».

Bodrato prvič javno priznava, da je znotraj KD v teku oster spodad: «Upam — pravi — da v KD ni nikogar, ki bi računal na vladno krizo. Če pa t ki so, potem se mi zdi, da se gibljejo v napačno smer». V smer, če pravilno tolmačimo demokrščanskega voditelja, ki pelje k socialistom, kateri je Bodrato očital pomanjkanje smisla za realnost, ko mislijo na levičarsko alternativo, ki bi je ne vodili komunisti, pač pa PSI.

Z Bodratovim posegom se je torej obramba Zaccagninijevega tajništva spremenila v čelen napad na oporitorje, tudi na tiste, ki se niso izpostavili prvi vrsti. Med te spada sedanji zunanji minister Forlani, do katerega ni bil Bodrato prav nič prizanesljiv. «Ko je bil on tajnik — je napisal — niso stvari za KD glede izvolitve predsednika republike šle nič boljše».

Sicer pa Zaccagninijevi nasprotniki ne mislijo na možnost, da bi postavili na glavo strankino politično linijo, niti ne, da bi zrušili vodilno garnituro, vendar, da je prišel čas, da začnejo metati polena pod noge strankini notranji večini. Potem ko se je Fanfani vsaj navidezno spet postavil na čelo desnice, beležimo celo manifestacije navdušenja. «Sedaj obstajajo pogoji za spremembo notranjega življenja v KD», pravi na primer Vito Scalia, od nekdaj med najbolj zagnanimi nasprotniki politike soočanja in eden od voditeljev tiste skupine demokristjanskih parlamentarcev, ki se je do zadnjega upirala vstopu komunistov v vladno večino. Sam Moro jih je takrat pripravil do tega, da so končno privolili v to rešitev, toda sedaj Mora ni več, in zato — kot pravi Scalia — je treba Krščansko demokracijo ponovno ustvariti.

Iste koncepte, pa čeprav v nekoliko bolj megleni obliki, je pred dnevi izrazil Fanfani: po njegovem so Zaccagnini, Galloni, Bodrato in drugi lahko vodili stranko, ko jih je Moro nadzoroval, brez njega pa niso več sposobni, da bi oblikovali učinkovito politično linijo, ki bi bila stranki koristna.

Toda v krogih demokrščanskega tajništva izjavljajo, da ne jemljejo preveč resno Fanfanijevih groženj: pod njegovim vodstvom — pravijo — smo doživeli dva poraza, leta 1974 in 1975, po njegovem odhodu pa je šlo vse v redu. Stranka — trdijo tudi — je strnjena okrog tajnika, če pa se hočejo Zaccagninijevi nasprotniki na seji vsedržavnega sveta prešteti, naj to kar storijo, a bodo razočarani.

Za sedaj pa se Zaccagninijevi nasprotniki omejujejo na zasledovanje stranskih ciljev: tako so na primer v teku manevri, da bi preprečili izvolitev Piccolija za predsednika KD. Proti Piccolijevi kandidaturi vodi ostro kampanjo Montanellijev «Giornale», po drugi strani pa bo prav danes tudi «Avanti» v članku, ki ga pripisujejo Craxiju, ostro polemiziral s predsednikom poslanske skupinine KD. Morda gre le za naključje, toda to trenutno sozvočje bo prav gotovo še okrepilo govorice, po katerih naj bi se v KD ustvarjala stranka «prijateljev PSI», v kateri naj bi bili prav Fanfani, Forlani in Bisaglia.

Istočasno pa naj bi se ob vprašanjih političnih perspektiv po sedanji nujnostni vladi ustvarjali dve fronti: na eni strani sedanje vodstvo KD, KPI in republikanci, na drugi PSI, PSDI in široki sektorji krščanske demokracije. Hipoteza ni tako nerealna, če jo je med vrsticami svojega poročila omenil tudi sam Berlinguer na zasedanju centralnega komiteja partije, isto dejstvo pa menda botruje odločitvi predsednika PRI La Malfe, da svoj napovedani umik s političnega prizorišča omeji na poletne počitnice.

M. F.

PRVI KROG POSVETOVANJ ZA SESTAVO DEŽELNE VLADE

KD ZA ČIM ŠIRŠO ORGANSKO VEČINO S KPI PA LE PROGRAMSKI SPORAZUM

Danes bodo načelniki svetovalskih skupin določili datum prihodnje seje deželnega sveta - Zasedanje pokrajinskega vodstva PSI

Danes se na sedežu deželnega sveta sestanejo načelniki svetovalskih skupin, da določijo datum prihodnje seje sveta, ki mora biti po pravilniku najkasneje do prihodnjega ponedeljka, to je v teku 14 dni od zadnje seje. Vendar bodo verjetno že danes obširno razpravljali ne le o točkah, ampak tudi vsebinsko o dnevnem redu prihodnjega zasedanja zbornice, ko bo moral deželni svet formalizirati sestavo svetovalskih skupin in imenovati predsednike šestih stalnih komisij in dveh posebnih komisij, za obnovo potresnega področja in za izvajanje osimskih sporazumov. Kot kaže, bodo tudi tokrat odnesli levji delež demokristjani, ki naj bi imeli kar šest predsednikov, medtem ko naj bi ostalima dvema komisijama predsedovala komunista. Kar pa zadeva sestavo svetovalskih skupin pravilnik omogoča, da sestavijo avtonomno skupino tudi tiste stranke, ki imajo manj kot tri svetovalce, a so se predstavile na volitvah vsaj v dveh volilnih okrožjih. Sodeč po tem, naj bi torej formalno ustanovili kar 12 svetovalskih skupin, kajti edina skupina, ki se ni predstavila niti v dveh okrožjih, to je lista «per Trieste», ima štiri svetovalce in torej pravico do samostojne skupine.

Včeraj se je zaključil prvi krog dvostranskih posvetovanj med krščanskimi demokrati in ostalimi strankami, razen fašistov in obeh skrajnolevičarskih skupin, DP in PDUP. Včeraj dopoldne sta bila na sporedu zadnja dva sestanka z listo «per Trieste» in s Furlanskim gibanjem, v poznih popoldanskih urah pa so se v palači Diana sestali člani deželnega vodstva KD in delegacije, ki je vodila razgovore. Sestanka so se udeležili deželni tajnik Coloni, podtajnik Biasutti, kandidat za predsedstvo deželnega odbora Comelli, predstavniki vseh štirih pokrajinskih vodstev Pangher za Trst, Barbina in Braida za Videm, Roncone za Gorico in Bomben za Pordenon, obenem pa še pokrajinski tajniki Rinaldi (Trst), Toros (Videm) in Longo (Gorica). Ob zaključku seje je deželno vodstvo KD v tiskovnem poročilu pozitivno ocenilo potek dosedanjih razgovorov, ki so potekali v «mirnem in konstruktivnem vzdušju». Iz teh razgovorov je bilo jasno razvidna — pravi KD — volja po čim trdnejši upravi dežele. Vendar je pri tem KD vzela na znanje, da nekatere stranke niso pripravljene na skupna srečanja vseh strank ustavnega loka in zato se bodo nadaljevala dvostranska pogajanja v prepričanju, da bo mogoče doseči soglasje pri programskih in političnih točkah.

V zvezi z bodočo večino KD poudarja željo po čim večji organski večini in po programskem dogovoru tudi s KPI. O vsem tem pa bo govor na prihodnjem nizu soočenj z demokratičnimi strankami. Prvo tako srečanje bo jutri, ko se bosta ponovno sestali delegaciji KPI in PSI. Vsekakor — je še rečeno v poročilu, si bo KD prizadevala, da bo preprečila zavlačevanja pri sestavi nove deželne uprave.

Sinoči se je tudi sestalo pokrajinsko vodstvo PSI. Na dnevnem redu je bila poglobljena razprava o političnem stanju po volitvah, tudi glede na odstop izvršnega odbora takoj po upravnih in deželnih volitvah. Vendar se do ure, ko smo zaključili redakcijo, razprava še ni zaključila in ni prišlo do glasovanja o zaupnici, sicer pa ni znano, če bo do tega glasovanja sploh prišlo. Na dnevnem redu seje sta še dve pomembni točki: sestava delegacije, ki se bo razgovarjala z ostalimi strankami za sestavo občinskega odbora in izvolitev načelnika svetovalske skupine v tržaškem občinskem svetu.

● **Jutri ob 20. uri** se bodo zbrali na sedežu UIL na Trgu Papa Giovanni lastniki stanovanj, ki jih gradi na Kolonkovcu. Udeleženci se bodo seznanili s pogovori, ki sta jih imela njihovo predstavništvo in sindikata stanovanjskih upravičencev s kozorcijem tržaških gradbenih podjetij. Na srečanje so povabljeni predstavniki sindikatov CGIL-CISL-UIL in vseh političnih strank, ki so prisotne v občinskem svetu.

Vsakdo si ne more privoščiti avtomobila ali motorja, da bi se z njim odpravil na počitnice. Mladim se mogoče zdi tako potovanje dolgočasno in se raje odpravijo po svetu z avtostopom, ki je vsekakor cenejši, čeprav mogoče malce zamuden. Na sliki: štoparja na križišču pri Općinah v upanju, da jima bo kdo ustavil in ju odpeljal proti kraju, ki sta si ga izbrala za poletne počitnice...

OB PRVEM POLETNEM KONCU TEDNA

TRŽAČANI MNOŽIČNO IZ MESTA NA PLAŽE, KRAS IN V ISTRO

V nedeljo je bil Trst popolnoma prazen, naseljen samo s tujimi turisti, ki so si ogledali mestne zanimivosti - Veliko ljudi se je ob večernih urah odpravilo na veselice v Gropado, Lonjer, Trebče in Šempolaj - Zastoji na mejnih prehodih in na obalni cesti

Po hudem neurju, ki je bilo v sredo, po dolgih dneh, ko so nebo prekrivali temni oblaki, po takem začetku poletja, ko je bilo več dežja in slabega vremena kot sonca, je končno v soboto in nedeljo prevladala na nebu ognjena obla in razveselila Tržačane. Verjetno je bil to prvi sončni konec tedna tega muhastega poletja, tako da so vsi izkoristili priložnost in se napotili na plaže ali pa v senco borovih gozdičkov na Kras.

V nedeljo se je Trst že v zgodnjih jutranjih urah izpraznil. Dolge kolone avtomobilov so se počasi vile iz mesta proti obmorskim krajem, v Istro, Furlanijo in drugam. Plaže v Sesljanu, Barkovljah in pri Miljah so bile natrpane s kopalci, ki so uživali pod močnimi sončnimi žarki in iskali osvežitve v morju. Sonce pa prav gotovo še ne pomeni pravega poletja, saj je bila v nedeljo temperatura zraka opoldne komaj 23 stopinj v prvih popoldanskih urah pa se je živo srebro povzpelo na 26 stopinj. Tega pa verjetno ni nihče občutil, saj je bil vsakdo nad lepim vremenom nadvse zadovoljen.

Tržačani so se odpravili tudi na Kras, kot je že njihov stari običaj. Tu so navalili v borove gozdiče, na zasebne travnike in zemljišča ter si postavili pravi enodnevni kamp, kjer so pekli na žaru, se podili za žogo ali skušali počivati, kar je bilo ob uglušujočih radijskih sprejemnikih skrajno težavno. Seveda, Kraševci imajo še danes vidne sledove navala po svojih travnikih, saj so nedeljski «turisti» pustili za seboj nemalo odpadkov.

Tudi zvečer je bilo na Krasu vse živo. Po raznih vaseh so bile namreč veselice in drugi prazniki, ki so privabili zares veliko ljubiteljev vinske kapljice in plesa. Tu mislimo predvsem na Šempolaj, Trebče, Gropado in Lonjer, kjer je bilo ob stojnicah in na plesiščih res neverjetno število ljudi.

Sončni dan pa je, kot že običaj, povzročil tudi velike zastoje v prometu, predvsem ob večernih urah ko so se Tržačani vračali v mesto. Posebno kritično je bilo na obalni cesti in pa na mejnih prehodih z Jugoslavijo, predvsem tam, kjer so se avtomobilisti vračali iz Istre. Gost promet na srečo ni terjal hujših prometnih nesreč.

Tržačani so torej v nedeljo trumoma zapustili mesto, v zameno pa so bili v mestnem središču italijanski in tuji turisti, ki so si, s fotografskim aparatom v roki, ogledovali zanimivosti Trsta. Glavne točke njihovega zanimanja so bile Grad sv. Justa, kjer se nadaljuje razstava o zakladih verskih skupnosti, palača Costanzi, v kateri so razstavljena dela tržaškega slikarja Vita Timmla in pa Miramar, ki je obvezna postaja za vsakega tujega turista. V večernih urah so si tu tuji obiskovalci ogledali tudi predstavo «Luči in zvoki», ... je po neurju v sredo ponovno stekla prav v nedeljo. Marsikateri turist si je z radovednostjo ogledal tudi prireditev «Slike na trgu», ki je bila v Miljah in pri Sv. Jakobu in na kateri so bila razstavljena dela slikarjev amaterjev.

Ob vsem tem pa je treba omeniti, da je bila nedeljska predstava operete «Kneginja iz Čikaga» razprodana, kar potrjuje, da je opereta v tem času glavna privlačnost, ki jo lahko Trst nudi domačinom in turistom. Nad tem dejstvom bi se bilo treba zamisliti, saj bi morali odgovorni nuditi obiskovalcem našega mesta mnogo več in smotrneje načrtovati poletne kulturne prireditve.

Veliko turistov pa smo opazili v mestu tudi včeraj, vendar le na železniški postaji in na cestah, ki peljejo iz mesta drugam, kar opravičuje zgornjo misel, da je Trst premalo privlačen.

Morski pes v našem zalivu

Včeraj zjutraj je posadka izvidniškega čolna pristaniškega poveljstva opazila nekaj metrov od obale kopališča Ginestre morskega psa. Po varnemu «gostu» so z motornim čolnom sledili, vendar se je morski pes spustil v morsko globino in je bilo tako zasledovanje neuspešno. Luška kapitanerija je takoj zapovedala, da morajo vsa kopališča razobesiti rdečo zastavo. Kopalci bodo do preklica zapovedi šli v vodo na lastno odgovornost. Morski pes se večkrat pojavlja ob naši plaži, primerov, da bi napadel človeka ne zabeležimo veliko, vendar je previdnost potrebna. Srečanje z morskim roparjem je v vsakem primeru neprijetno, njegove lakote ne moremo izmeriti...

Nalezljive bolezni

Tržaška občina sporoča, da so v obdobju od 10. do 16. t.m. zabeležili v občini sledeče primere nalezljivih bolezni: 1 primer škrlatinke, 11 primerov ošpic, 4 primere noric, 3 primere vnetja priušesne slinavke, 3 primere rdečk, 2 primera vnetja jeter in 2 primera otroškega gastroenteritisa.

PO NEDELJSKI NESREČI V DOLOMITIH

Zdravstveno stanje Weissove še vedno zelo zaskrbljujoče

Tržaška alpinistka padla s stene gorske skupine Pale di San Martino

Zdravstveno stanje 26-letne tržaške alpinistke Tiziane Weiss, ki se je v nedeljo ponesrečila med plezanjem v Dolomitih, je še vedno izredno resno. Zdravniki nevrokirurškega oddelka veronske bolnišnice, kamor so prepeljali ponesrečenko nekaj ur po nesreči, so si pridržali prognozo, saj se ni njeno stanje od nedelje do včeraj kaj bistveno izboljšalo. Zdravniška ekipa primarja prof. Briccola si prizadeva, da bi mladi plezalki rešili življenje. Zdravniki nadzorujejo pacientko štiriindvajset ur na štiriindvajset ter jo pregledujejo, da bi zaznali še tako majhno izboljšavo njenega zdravstvenega stanja, vendar ves njihov trud do sedaj ni obrodil zaželenih sadov.

Weissova se je v nedeljo, skupaj z nekaterimi prijatelji, odpravila v Dolomite, kjer je namerava preplezati gorsko skupino Pale di San Martino, med plezanjem pa je iz še nepojasnenih razlogov kar naenkrat «poletela» v prazno. Padec je šele po kakih štiridesetih metrih zadržala varnostna vrv, na kateri je bila alpinistka privezana, med padanjem pa je Weissova udarila z glavo ob steno. Njeni tovariši so ji takoj priskočili na pomoč, jo ponesli do bližnje gorske koče, ter sprožili alarm. Ponesrečenko so z vojaškim helikopterjem nemudoma prepeljali v bolnišnico v Verono, kjer se še sedaj bori s smrtjo.

Tiziana Weiss je zelo znana v tržaških in pa tudi v italijanskih alpinističnih krogih, saj je že sodelovala v mnogih alpinističnih odpravah, med katerimi je gotovo najbolj znana lanska odprava na Anapurno v Himalaji.

Za aktiviste Zveze izseljencev Beneške Slovenije

DANES V KOPRU ZAČETEK TRIDNEVNEGA SEMINARJA

Udeležilo se ga bo okrog 30 članov iz Belgije, Švice in sekcije nekdanjih izseljencev iz Čedada

V prostorih doma učencev «Heroj Tito» v Kopru se bo danes začel tridnevni seminar za aktiviste Zveze izseljencev Beneške Slovenije iz evropskih držav. Tradicionalni seminar, ki ga organizira Zveza izseljencev, bo tokrat prvič na obalnem območju, udeležilo pa se ga bo okrog 30 članov iz Belgije, Švice in sekcije nekdanjih izseljencev iz Čedada. Po otvoritvenem nagovoru predsednika Luciana Feletiča in predsednika Komisije za narodnostna vprašanja in stike z zamejstvom pri obalni konferenci socialistične zveze, bo najprej predaval prof. ... Ljem Černo o zgodovini Beneške Slovenije, nato pa bo tajnik zveze Valentino Noaco govoril o internih problemih Zveze beneških izseljencev. V popoldanskih urah bo pokrajinski svetovalec komunistične partije Pavel Petricig govoril na temo «Manjšine v Italiji in še posebej slovenska manjšina». V večernih urah se bodo udeleženci seminarja odpeljali z vlačilcem Brodospasa v hotelsko-turistično naselje Bernardin, kjer bodo na večerji gostje tovarne motorjev.

V dopoldanskih urah drugega dne bosta predavala dr. Ferruccio Clavora in Dino Del Medico o socioekonomskem položaju v Beneški Sloveniji in njenih perspektivah. Popoldne pa se bodo na sedežu skupnosti Italijanov «Antonio Gramsci» v Kopru srečali s predstavniki narodnostne skupnosti občine in obale ter se seznanili s problematiko narodnostnih skupnosti v Jugoslaviji ter še posebej z življenjem pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti, ki živi na tem območju. V večernih urah si bodo ogledali prostore vinske kleti koprske Agrarije in imeli tovariško srečanje s predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Koper in obale. Zadnji dan seminarja se bodo udeleženci seznanili z vlogo in možnostmi informacijskih sredstev ter si ogledali prostore radia in televizije Koper.

Vesna Čehovin

Seja sindikata gledaliških delavcev

Prejšnje dni se je sestalo pokrajinsko vodstvo sindikata gledaliških delavcev CGIL. Tajnik Bruno Dreossi je najprej poročal o zasedanju vsedržavnega vodstva, ki je bilo v Rimu. Kot je izhajalo iz poročila, je vrsta vprašanj še nerešenih, največ problemov pa povzročajo pogajanja za nove delovne pogodbe. Gledališki delavci RAI so na primer podpisali pogodbo šele 16 mesecev po zapadlosti. Največje težave pri pogajanjih povzročajo zahteve sindikata, da bi se gledališča in druge ustanove bolje organizirale ter bi se obvezale, da bi obnovile tehnologijo in pospešile decentralizacijo. Težave povzročajo tudi pogajanja glede plač gledališkim delavcem.

Na sestanku so razpravljali tudi o deželnih kongresih sindikata, ki bodo ob koncu letošnjega leta.

V svojem posegu je tajnica Pina Tomaselli orisala najvažnejša vprašanja, ki jih imajo gledališki delavci v tržaški pokrajini. Omenila je položaj Stalnega slovenskega gledališča, ki še ne razpolaga s podporo, ki mu je bila dodeljena. Govor je bil tudi o slovenski Glasbeni matici, ki šteje 520 gojencev, a ji kljub temu še ni priznan stalež državne ustanove, in ne prejema nobene javne podpore. Na sestanku so govorili tudi o položaju gledališča Verdi in o bilanci ter umetniškem delovanju deželnega Teatro stabile.

NENAVADNO ODKRITJE AGENTOV JAVNE VARNOSTI

Hazardna igralnica v Starem mestu

Dvanajst oseb se bo moralo zagovarjati pred sodiščem

Agenti letečega oddelka tržaške kvesture so včeraj ponoči po golem naključju v Starem mestu odkrili pravo igralnico. Skupina štirih agentov, ki jo je vodil podčastnik Scozzai, je okoli 1.30 vdrla v stanovanje Ade Fani por. Santin v Ul. Cavazzeni 6. Hišne preiskavo v tem stanovanju je odredil namestnik državnega pravdnika dr. Staffa v okviru širše preiskave o preprodajanju ukradenega blaga. Policija je namreč zasumila, da je v tistem stanovanju skrit del nekaterih večjih tatvin iz zadnjih dni. Kar zadeva iskanje ukradenega blaga, je akcija povsem spodletela, ker agenti v stanovanju niso našli prav nič sumljivega, pač pa so v manjši sobi naleteli na pravo igralno mizo, okrog katere se je 12 oseb prerivalo pri kartah. Igrali so «chemin de fer» in na mizi, ki jo je bilo med cigaretnim dimom komaj razločiti, so bili razmetani kupčki denarja.

Policija je takoj posegla. Zaplenili so zeleno mizo, karte in vse pripravе za igranje ter denar, skupno nekaj manj kot milijon lir. Identificirali so dvanajst oseb, ki jih bodo prijavili tržaškemu pretorju zaradi hazardne igre. Prijavljeni so skoraj vsi Tržačani. Gre za 50-letno lastnico stanovanja Ado Fani por. Santin, 50-letnega Antonia D'Alvideja, 54-letnega Borisa Perosa, 25-letnega Luciana Celiharja, 27-letnega Carla Muradorija, 55-letnega Luigija Del Vecchia, 32-letnega Gianfranca Krecica, 47-letnega Giorgia Svaro, 45-letnega Luciana Pierija, 42-letnega Matiasa Mateja, 56-letno Palmiro Betteghella in 32-letno Loredano Tencic por. Camossa. V sosednji sobi sta spala dva moška, ki pa, kot kaže, nista sodelovala pri igri in ju niso prijavili sodišču. Vsi prijavljeni so izjavili, da je šlo le za prijateljsko partijo in da niso igrali za denar.

NEZADRŽNO NARAŠČANJE CEN ŽIVIL

Junija lani je stal kilogram kruha 655 lir, sedaj pa stane že 810 lir

Porast življenjskih stroškov najbolj prizadene revnejše sloje - Statistični podatki o primerjavi lanskoletnih cen z letošnjimi niso prav nič spodbudni

V enem letu se je kruh podražil za 23,7 odst. Junija lani so namreč gospodinje plačale za kilogram navadnega kruha 655 lir, sedaj pa stane kilogram istega kruha že 810 lir. Porast cene tega osnovnega živila, hrane vseh, tako revnih kot bogatih, jasno kaže, da smo še zelo daleč od toliko opevane zajezitve naraščanja cen, ki iz dneva v dan vedno bolj prizadeva in pesti ravno nižje sloje, družine delavcev in manj premožnih ljudi. Suhoparne številke o cenah raznih živil in primerjava sedanjih cen s tistimi izpred leta dni, ki nam jih je posredoval statistični urad tržaške občine, na nedvoumen način potrjujejo, da se pri nas naraščanje cen — razen v nekaterih primerih — ni ublažilo, temveč, da je porast še zelo občuten. Delavec bo moral torej še naprej stiskati pas.

Poglejmo si sedaj nekaj najbolj zgovornih primerov. Od junija lani do junija letos se je prvovrstna teletina podražila za 21 odst. (od 5962 lir na kg na 7392 lir). Cena kuhane govedine je poskočila za 25,3 odst., v samem obdobju maj - junij 1978 pa za 4,6 odst. Riž se je podražil za 22,3 odst., testenine za 21,3 odst. parmezan za 19,7 odst. s podražitvijo za več kot 2 odst. v zadnjem mesecu.

Od 10 do 20 odst. so se podražile domala vse vrste mesa in mesnih izdelkov, navadni fižol se je podražil za 15,6 odst., gran v konzervah za 19,8 odst. vino za 17,3 odst., fižol v konzervah za 13,5 odst. Druge vrste jestvin so zabeležile rahlejše podražitve, z izjemo olivnega in semenskega olja, cena katerih je ostala na lanskoletnem nivoju ter pražene kave, ki se je pocenila kar za 19,8 odst. (junija lani je stal kilogram pražene kave 9988 lir, letos pa stane 8007 lir).

Skokovito so narasle tudi cene sadja, češnje so v primerjavi z lani dražje za celih 68 odst., banane za 38,5 odst. različne vrste jabolk pa od 37,5 odst. (jabolka golden) do 52,2 odst. (delicia). Cena limon se ni spremenila, cenejše pa so jagode (za 24 odst.).

Cena rib je seveda močno odvisna od ulova. Zato so cene nekaterih rib poskočile, drugih pa so se precej znižale. Dražji so npr. kalamari (za 28,2 odst.), morski listi (za 35,1 odst.), sardele (za 5,7 odst.) in sipe (za 10,4 odst.), v primerjavi z lanskim junijem pa so cenejši sardoni (za 34,1 odst.), skuše (za 10,7 odst.) in cipli (za 20 odst.).

NAD 12 MILIJARD LIR

Deželna nakazila občinam in pokrajinam

Deželni odbor Furlanije-Julijske krajine, ki je pred nekaj tedni že nakazal v ta namen 2 milijardi in pol lir, je na svoji zadnji seji sklenil dodeliti občinam in pokrajinam nadaljnjih 12 milijard, 125 milijonov in 324 tisoč lir v smislu 54. člena statuta. Od tega bodo občinam namenili nekaj več kot 10 milijard 104 milijone, ki jih bodo mogle uporabiti za javna dela, s prednostjo za področja higiene in zdravstva, šolstva in skrbstva ter za gospodarski in družbeni razvoj. Štiri pokrajine bodo prejele skupaj 2 milijardi in 21 milijonov lir, ki jih bodo smele uporabiti za šolske in cestne gradnje in pa potrebe skrbstva in zdravstva. Prednost naj bi vsekakor dali naložbam v dela, ki so jih že začeli in jih še niso končali zaradi pomanjkanja sredstev. Pri razdelitvi skupnega zneska so upoštevali število prebivalstva, za pokrajine pa tudi površino ozemlja.

DREVI OB 7.30

Na Gradu sv. Justa Uklenjeni Prometej

Drevi bo gledališka zadruga «Compagnia italiana di prosa» uprizorila na Gradu sv. Justa Ajshilovo tragedijo «Uklenjeni Prometej». Predstava se bo pričelo ob 21.30, vstop je prost, predvideni so samo prostovoljni prispevki, ki bodo namenjeni mednarodni ustanovi za pomoč otrokom tretjega sveta UNICEF. Predstavo je režiral Luigi Sportelli.

«Uklenjeni Prometej» je ena izmed najbolj klasičnih grških tragedij. V njej je Sofoklej uprizoril tragični boj med muhasto močjo bogov ter voljo po civilizaciji. Prometej je namreč bogovom ukradel ogenj in ga dal ljudem, s tem je titan omogočil razvoj civilizacije. Z ognjem se je človek izkopal iz teme živalskega životarjenja in si začel krojiti svet po svoji meri. Pričel je dobivati lastnosti bogov. Zeus ne more Prometeju odpustiti, da je podaril navadnim smrtnikom božji ogenj in zato ukaže titana ukleniti na skalo. Niti bogu morja Oceanu ne uspe potolažiti spora med Prometejem in Zeusom. Konflikt popestrijo spori med božanskimi bitji, ljubezenska razočaranja in Prometejeva zla prerokba, potom katere naj bi se Zeus nesrečno oženil in bi ga lasten sin pogubil. Zeus s strelo pokonča Prometeja, ki strmoglavi s skale, kjer je bil uklenjen.

V tragediji je Sofoklej podal zelo temno sliko bogov, saj so muhasti, nasilni in maščevalni. Človek trpi od te njihove muhavosti, civilizacija se razvija v nasprotju z voljo bogov. Fatalistični Ajshilov pogled na svet je tipičen za grško tragedijo, ki v svojem jedru prikazuje človekovo borbo in njegovo nemoč proti usodi. Civilizacijo si človek gradi z izjemnimi napori, bogovi ga ovirajo ali pa se z njim igrajo.

Na slovenskih višjih srednjih šolah so uspešno opravile maturo

TICIJANA CRISSANI
MIRA GRGIČ
ZDENKA HROVATIN
MILENA KRIŽMANČIČ
NADJA DEBENJAK *in*
ANA ČUK

Iskreno jim čestita ŠZ Sloga.

Vsem Bazovcem, ki so uspešno opravili maturo, čestita PD Lipa.

Na učiteljišču A.M. Slomšek je uspešno diplomiral

MARJO ADAMIČ

Iskreno mu čestita moški pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine.

Na učiteljišču A. M. Slomšek je uspešno diplomirala

BARBARA ANTONIČ

Iskreno ji čestita dekliški pevski zbor iz Nabrežine.

SPD Igo Gruden in ŠD Sokol *iskreno čestitata vsem maturantom in maturantkam devinsko - nabrežinske občine za uspešno opravljeno maturo.*

Razna obvestila

Slovenski raziskovalni inštitut — SLORI obvešča, da bo zaprt do 20. avgusta.

Slovensko deželno gospodarsko združenje sporoča, da je spremenjena telefonska številka sedeža v Trstu. Nova številka je **62953.**

Narodna in študijska knjižnica v Trstu bo od vštetega 31. julija dalje zaprta. Delovati začne zopet v ponedeljek, 4. septembra 1978.

Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta obvešča starše, da bo povratek dečkov iz kolonije v Šempolaju v soboto, 29. t.m., in da bodo v Trstu na Trgu Oberdan ob 12.30. Iz okoliških vasi (Općine, Prosek, itd.) naj starši pridejo iskat otroke direktno v Šempolaj v soboto zjutraj po 10. uri. Istočasno obvešča, da bo odhod deklic v torek, 1. avgusta, in sicer naj bodo te ob 16. uri na sedežu društva v Ul. Machiavelli, od koder bo po zdravniškem pregledu odhod.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 25. julija
JAKOB

Sonce vzide ob 5.40 in zatone ob 20.45 — Dolžina dneva 15.03 — Luna vzide ob 23.45 in zatone ob 12.03.

Jutri, SREDA, 26. julija
ANA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 25,3 stopinje, najnižja 17,9, ob 13. uri 25,1 stopinje, zračni tlak 1019,1 mb ustaljen, vlaga 50-odstotna, nebo skoraj jasno, veter zahodnik-severozahodnik 18 km na uro, morje malo razgibano, temperatura morja 21,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 24. julija 1978 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa je 10 oseb.

RODILI SO SE: Federico Pellegrini, Davide Chermaz, Massimiliano Spigaglia, Oreste Fafak, Francesca Baruzza in Giulia Perosa.

UMRLI SO: 79-letni Albino Giacomi, 74-letna Gioconda Lacovig por. Salviati, 83-letna Maria Marchesan vd. Ulcigrai, 80-letna Maria Marcovigi por. Birsa, 75-letna Diomira Bertoli vd. Bolis, 83-letna Regina Skarlavaj vd. Cirieli, 80-letna Italia Maria Bratti vd. Rossit, 74-letna Adele Apollonio por. Cattelani, 72-letni Francesco Malalan, 94-letna Sechiari vd. Helmereichen de Brunfeld.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Cavana 1, Trg Giott (Sv. Frančiška) 1, Largo Osoppo 1, Ul. Zorutti 19.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

PD LONJER KATINARA
KK ADRIA

vabita vse vaščane na javni sestanek, ki bo jutri, 26. julija, ob 20.30 v prostorih gostilne «Pri Županovih». Razpravljali bomo o temi:

POLITIČNI POLOŽAJ NA TRŽAŠKEM PO JUNIJSKIH VOLITVAH

Uvodne misli v razpravo bo podal tajnik SKGZ

Dušan Udovič

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 25. julija, ob 21. uri predstava operete v dveh dejanjih «Kneginja iz Čikaga», avtorjev J. Brammerja in A. Grünwalda in z glasbo E. Kálmána. Režijo in koreografijo je oskrbel Gino Landi, asistent režije Luisa Crismani, asistent koreografa Sebastiano Saldati. Orkester gledališča Verdi bo vodil dirigent Tamas Breitner. Nastopajo: Lino Savorani, Carlo Tuand, Giordana Mascagni, Aniko Felföldi, Danilo Turk, Sandro Massimini, Elio Crovetto, Evelina Sironi, Riccardo Peroni, Giorgio Valletta in Dominique Doublier.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti (tel. 68311).

GRAD SV. JUSTA

Danes, 25. julija, ob 21.15 predstava v korist UNICEF: Cooperativa «Compagnia italiana di prosa» predstavi: «Uklenjeni Prometej». Grška tragedija, ki jo je napisal Ajshil, glasbe Beethovna. Vstop je prost.

Kino

Miramarski park — **«Luči in zvoki»** ob 21.30 «Il sogno imperiale di Miramare» (v italijanščini); ob 22.45 «Der Kaisertraum von Miramar» (v nemščini). Prevoz z motornim čolnom s pomola Audace ob 20.20 in ob 21.50 ter iz Miramara ob 22.45 in ob 00.05.

Ariston 21.30 «Barry Lyndon». Režija S. Kubrick. R. O'Neal, M. Barendson, P. Magee.

Mignon 16.00 «L'uccello dalle piume di cristallo». Režija Dario Argento. Barvni film.

Nazionale 17.00 «I grossi bestioni». Elizabeth Turner. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00—22.15 «Scandalo al sole». S. Dee, R. Egan, T. Donahue.

Excelsior 16.00 «Una squillo per l'ispettore Klute». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice Poletna zapora.

Ritz 16.30 «Concerto con delitto». Peter Falk. Barvni film.

Eden 17.30 «La vergine e la bestia». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Cristallo 16.00 «Agente 007 — Una cascata di diamanti». S. Connery.

Filodrammatico 16.00 «Bel Ami — Il mondo delle pornodonne». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Future world (2000 anni nel futuro)». P. Fonda.

Aurora 16.30—22.00 «Dr. Altman l'occhio privato». A. Carney.

Capitol 16.00—22.00 «Butch Cassidy». P. Newman, R. Redford.

Vittorio Veneto 16.30 «La terza mano». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «Il triangolo delle Bermude». John Huston, Claudine Auger. Barvni film.

Radio Zaprto.

Ideale Zaprto.

Volta Poletna zapora.

Izleti

Združenje Union javlja, da je še nekaj mest na razpolago za enodnevni izlet na otok Krk (Baška), ki bo v nedeljo, 30. t.m. Informacije in prijave na sedežu združenja Union, Ul. Valdirivo 30, tel. 64459.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage mame in none

Pepine Perič vd. Semolič

Žalujoči sin Pepi, hči Antonijeta, nevesta Rožalka in vnuki

Medja vas, Tržič, 25. julija 1978

+

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš predragi mož, oče in nono

ANTON SLAVEC

Pogreb pokojnika bo danes, 25. t.m., ob 13.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Maćkolje.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Žalujoči: žena Slava, sin Emil in hči Imelda z družinama ter drugo sorodstvo

Mačkolje, 25. julija 1978

+

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama in nona

FRANČIŠKA ZABRIČ vd. MARTELLANI

Pogreb bo jutri, v sredo, 26. julija, ob 12.30 iz kapele barkovljanskega pokopališča.

Žalujoči: hčeri Danica in Milena, sinova Bruno in Mario, nevesta, zeta in vnuki

Trst, 25. julija 1978

(Občinsko pogrebno podjetje)

V SOBOTO IN NEDELJO NA TRADICIONALNEM SREČANJU

Pevski zbor «Vasilij Mirk» uspešno gostoval v Brežicah

Na srečanju so nastopili še zbori «Zarja» iz Železne Kaple na Koroškem, «Svoboda» iz Stražišča pri Kranju ter domači zbor «Svoboda» Bratov Milavcev

Pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela je v soboto in v nedeljo gostoval v Brežicah, kjer je bilo že tradicionalno srečanje zborov iz Brežic, Stražišč in Železne Kaple na Koroškem. Letošnje srečanje je sovpadalo tudi z obletnico vstaje slovenskega naroda.

Osrednja svečanost je bila na dolžnjega kotička zasedenem dvorišču srednjeveškega gradu v Brežicah, ki je znano po svoji izredni akustičnosti. Pevce in občinstvo je najprej pozdravil predsednik domačega prosvetnega društva «Svoboda» Ivan Grmovšek, ki je v nagovoru zaželel dobrodošlico vsem pevskim zborom, še posebno pa zboru iz zamejstva ter izrazil željo, da bi se taka srečanja še nadaljevala.

Po jugoslovanski himni, ki jo je zapel domači pevski zbor «Svoboda» Bratov Milavcev, je imela slavnostni govor sekretarka občinske konference Zveze komunistov Božena Osvoršnik.

Na odru so se nato zvrstili eden za drugim vsi štirje pevski zbori. Koncert je pričel zbor iz Brežic, ki ga je vodil Franc Bošković, njemu pa so sledili pevski zbor «Svoboda» iz Stražišča pri Kranju pod vodstvom Janeza Tonceta, mešani pevski zbor «Zarja» iz Železne Kaple na Koroškem, ki ga je dirigiral Jožko Wrulich ter zbor s Proseka - Kontovela, ki je pod vodstvom Adija Daneva zapel štiri pesmi: «Verzi», «Teče mi vodica», «Ko ptičica na tuje gre» in «Rumbala».

Predsedniki zborov so si kot običajno izmenjali darila, izredno uspešen kulturni večer pa se je zaključil s skupnim nastopom vseh zborov, ki so zapeli «Ob Kolpi», «Triglav», «Juhe, poj'dmo u škofce» in «Jadransko morje».

Občinstvo je vsak zbor in še predvsem skupni nastop nagradilo s toplim aplavzom.

Po koncertu so organizatorji priredili za vse zbore skupno večerjo v Čateških Toplicah, med katero je na kratko pozdravil goste predsednik občinske skupščine Brežic Stanko Ribernik, nakar so se za sprejem zahvalili predstavniki vseh zborov. Pevski praznik se je nato, ob zvokih slovenske pesmi, zavlekel pozno v noč.

V nedeljo so se naši pevci ustavili še v Kostanjevici ob Krki, kjer so si med drugim ogledali tudi «Formo vivo» ter se vrnili domov v popoldanskih urah. (b.r.)

Odgovor ministerstva o vrtcu v Ronkah

Na interpelacijo komunističnih senatorjev Gerbčeve in Bacicchija v zvezi z ustanovitvijo slovenskega otroškega vrtca v Ronkah, o kateri je poročal tudi naš dnevnik, je državni podtajnik posl. Alberto Spigaroli odgovoril, da se je o zadevi takoj poznanimal pri goriškem šolskem skrbništvu. Na skrbništvu so mu odgovorili, da še pričakujejo odlok občine Ronke in šele takrat bo ustanovitev slovenskega vrtca v tej občini možna. Ob koncu svojega odgovora je podtajnik komunističnima poslancema zagotovil, da bo takoj potem ko bo prejel občinski odlok, predal zahtevo po otroškem vrtcu v Ronkah pristojnemu ministrstvu.

● **Stanovske zbornice** inženirjev, arhitektov in tehnikov so priredile včeraj v Vidmu strokovni seminar o izvajanju deželnega zakona št. 30 iz leta 1977, ki urejuje tehnične postopke za obnovo zgradb, ki jih je poškodoval potres. Namen srečanja, kateremu je prisostvovalo več kot 250 tehnikov, je izpopolnjevanje zasebnih načrtovalcev glede navodil za izvajanje omenjenega zakona. Podoben seminar so priredili v preteklih dneh v Pordenonu in tudi pri tem je sodelovalo okrog sto strokovnjakov iz te pokrajine.

● **Župan občine Dolina** sporoča, da je deponiran od 25. t.m. dalje in za dobo 30 dni v občinskem tajništvu na vpogled občinstvu dekret predsednika deželnega odbora z dne 26.5.1978 štev. 0543— pres. z ustreznimi prilogami, ki so v teku objave v deželnem uradnem vestniku, s katerim je bila odobrena druga varianta k normam izvajanja splošnega regulacijskega načrta občine Dolina.

Slovenski taborniki v Italiji
Rod modrega vala
Trst - Gorica

Taborno vodstvo obvešča vse starše in sorodnike, da se bodo taborniki vrnili v Sežano (železniška postaja) jutri, 26. t.m., ob 20.30 po italijanskem času.

Srečno!

NA POBUDO PROSVETNEGA IN ŠPORTNEGA DRUŠTVA

V Lonjerju povsem uspel tradicionalni praznik

Ex tempore, kros, kolesarska dirka in koncert godbe privabili številne obiskovalce

V nedeljo se je v Lonjerju zaključil tradicionalni vaški praznik, ki sta ga priredila prosvetno društvo Lonjer - Katinara ter športno društvo Adria. Praznik, ki je po nekajletnem premoru odlično uspel, in se je odvijal na dvorišču društvene gostilne v Lonjerju, je imel bogat kulturni in športni ter zabavni program, ki je zadovoljil vse obiskovalce, katerih število je preseglo vsa najbolj optimistična pričakovanja prirediteljev. V soboto je bil na sporedu tek čez drn in strn za najmlajše člane domačega športnega društva, zvečer pa ples z ansamblom Pomlad. Nedeljski spored pa se je pričel že v zgodnjih urah s kolesarsko dirko na kronometer ter s slikarskim ex tempore za najmlajše. Slikarskega tekmovanja se je udeležilo šestnajst najmlajših lonjerskih in katinarskih vaščanov, ki so po dveurnem ustvarjanju predstavili svoja dela komisiji, kateri je načeloval tržaški slikar Franko Vecchiet. Zvečer pa se je po nagrajevanju udeležencev ex tempora in sobotnega krosa pričel kulturni spored, v katerem je najprej nastopil domači otroški pevski zbor, nato pa je sledil poldrugo uro trajajoči koncert pihalnega orkestra KUD Karol Pahor iz Pirana, ki je pod vodstvom dirigenta Leandra Pegana izvedel sedem del. Mladi godbeniki so s svojim izvajanjem prijetno presenetili številno občinstvo, ki jim je pazljivo sledilo skozi ves spored in jih za njihovo delo tudi nagradilo z dolgim aplavzom. Koncert piranskega pihalnega orkestra je bil zaradi odličnega in popoinega izvajanja prava poslastica za ljubitelje glasbe.

R. Pečar

Umetniki v Miljah in pri Sv. Jakobu

V nedeljo se je na pobudo sindikata umetnikov CGIL, CISL in CGIL z UIL odzvalo v Milje na Trg republike in v Ul. Roma kaka dva ducata tržaških slikarjev, ki so prinesli na ogled vsak po pet - šest del. Med razstavljavci sta bila tudi dva kiparja, med katerima je vzbujal posebno pozornost črnski gost, ki je razstavil pet čudovito obdelanil lesenih skulptur. Vabilo v Milje na to prireditev bi prav gotovo imelo veliko večji odziv, če bi ne bili organizirali pri Sv. Jakobu slikarskega ex tempore ob prazniku patrona, ki se ga je udeležilo veliko tržaških slikarjev.

ROK ZAPADE 31. JULIJA

Pomoč Kmečke zveze pri prijavah odtokov

Kmečka zveza opozarja članstvo, da 31 t.m. zapade rok za prijavo hišnih odtokov, ki niso povezani z javno kanalizacijo oziroma greznicnim omrežjem. Ker zadeva ta obveznost veliko večino kmetov iz mestne okolice in s podeželja, kjer javnih odtokov sploh ni, in so si morali zato domačini urediti greznične jame na svojih zemljiščih, poziva Kmečka zveza vse člane, naj se zglasijo v njenih uradih v Trstu, Ul. Cicerone št. 8/b, kjer jim bodo pomagali sestaviti prijave, da se izognejo predvidenim kaznim.

Praznik «Unità» in «Dela»
v KRIŽU
28., 29. in 30. julija

Mali oglasi

CARLI VIRGILIO sporoča vsem prijateljem in znancem, da je odprl novo prodajalno vseh vrst starih in novih avtomobilov. Na zalogi 500 68 72, 850 68, A 112 72, NSU 1200 72, mercedes 200 D 70, 124 coupè 1600 74, AR 1300 75, 1500 C 66, taunus 1300 73, 128 71, 124 68 in še druge na izbiro. Obiščite nov salon v Ulici Brigata Casale št. 7, tel 826084.

ŠVAB KORADO — zavarovalni agent — sporoča vsem svojim prijateljem in klientom iz Trsta, da je odprl nov urad v Trstu, Ul. Genova 14, tel. 61034/5.

GOSTILNA PRI STUDENCU — Dolina, obvešča, da bo zaprta zaradi letnega dopusta do 16. avgusta 1978.

V OKOLICI GORICE se je izgubila psica Simba, bel setter, telefon 0481/44538.

SLOVENSKA DRUŽINA nujno išče hišo z vrtom ali zazidljivo parcelo na območju Grete, Barkovelj, Kontovela. Tel. 748556 ali 748456.

RIBIŠKO BARKO, 7 m, motor lister, 13 KS, letnik 1971 v odličnem stanju prodam. Tel. 225304.

VESTI S KOPRSKEGA

ŠTEVILNE PROSLAVE OB «DNEVU VSTAJE»

V Kopru so izročili 25 občanom visoka priznanja

Ob Dnevu vstaje slovenskega naroda so bile ob koncu tedna tudi na Primorskem številne slovesnosti in prireditve.

V Kopru so izročili odlikovanja predsednika republike petindvajsetim občanom za zasluge med NOB in v povojni izgradnji samoupravne socialistične skupnosti. Med drugimi so prejeli visoka odlikovanja tudi Milan Guček, Nada Batangelj, Libero Škrlj, Jože Vatovec, Alojz Rožman in Milan Gojak. Na slovesnosti je govoril predsednik skupščine občine Koper Mario Abram, ki je poudaril, da visoka priznanja združujejo zasluge dveh generacij: svetle tradicije revolucije se prenašajo na mlajše rodove, ki znajo ceniti žrtve med NOB in to dokazujejo z delom pri izgradnji samoupravnih odnosov.

V Ilirski Bistrici so izročili namenu dva pomembna gospodarska objekta. V tovarni organskih kislin je začela delovati čistilna naprava, ki naj bi znova vrnila življenje v onesnaženo kraško reko Reko. Na Moli pa so postavili pregrado, ki bo zadržala nad osem milijonov kubičnih metrov vode.

Na Nanosu so se zbrali borci prekomorskih brigad. Ob spomeniku padlih so pripravili kulturni program. Občani Kopra pa so se udeležili odkritja spominskega obeležja neznanim borcem v Kubedu. Osrednja prireditev v postojnski občini je bila v vasi Strane, kjer so odkrili spomenik padlim borcem ter izročili namenu prenovljeno vaško cesto. Prireditve so bile tudi v Idriji, v Cerknem, v Gorenji Tribuči in v številnih drugih krajih Primorske.

AVDITORIJ PORTOROŽ
Tel. 73571 — 73090

POLETNE PRIREDITVE '78

Predstava ob 20.30 po krajevnem času

DANES, 25. julija

Folklorno baletni ansambel iz Gvineje v Avditoriju.

Vstopnice v prodaji pri blagajni Avditorija. Rezervacije tel. (066) 73571 in 73090.

BENEŠKI DNEVNIK

PRETEKLI TEDEN V RIMU

Tudi Čedad prisoten na kmečki manifestaciji

Ob priliki diskusije v senatu o najvažnejših problemih kmečkega sveta, je bila v Rimu, kot smo že poročali, velika manifestacija obdelovalcev zemlje, ki so se je udeležili kmečka predstavništva iz vseh dežel Italije. Med njimi so bili tudi predstavniki slovenskih kmetov iz Trsta, Gorice in Čedada, ki so v sprevodu več kot 30 tisoč manifestantov nosili dvojezične transparente z napisi proti razlastitvam slovenske zemlje in za priznanje vloge kmetijstva in kmetov za obnovo potresnega področja in za izhod iz gospodarske krize in za ohranitev naravnega okolja.

Kmetje so tudi zahtevali od vlade pravično ureditev kmetijskih pogodb, izboljšanje socialnega in zdravstvenega zavarovanja in izvajanje zakonov o strukturnih reformah v kmetijstvu. Posebno pozornost so na manifestaciji posvetili vprašanju zaposlovanja mlade delovne sile, kateri naj se zagotovi možnost proizvajalnih pobud z uporabo neobdelanih in zapuščenih zemljišč. Med udeleženci je bil tudi Ado Kont, odgovoren za čedadsko področje v novi enotni kmečki organizaciji Confcoltivatori.

NEPRIJAZNI UKREPI SE SPREJEMAJO V POLETNEM ZATIŠJU

Občinski svet v Gorici: spet podražitev metana in stroškov za odnašanje smeti

Pri metanu gre že za četrto podražitev v treh letih - Prihodnji teden na dnevnem redu revizija regulacijskega načrta

Ne bo počitnic za goriške politike in še posebej za goriške občinske svetovalce. Župan De Simone je v teh dneh poslal svetovalcem vabilo za tretjo sejo v letošnjem juliju. Ta bo v petek. Na njej imajo kar važna vprašanja, ki bodo brez dvoma zanimala široko goriško publiko. Prvo vprašanje je podražitev metana za gospodinjsko rabo. Nič čudnega, saj se je metan v zadnjih treh letih že nekajkrat podražil. V prvem primeru so podražili metan zato, da bi s tem izkupičkom razširili metanovodsko mrežo na nekatera predmestja (Štandrež, Porgora, Ločnik) in da bi popravili obstoječo mrežo v nekaterih mestnih predelih. V drugih primerih pa je šlo za podražitev vsedržavnega in mednarodnega značaja, ki so vezane na trenutno konjunkturo in na menjavo lire z drugimi valutami. Ne bo več od prihodnje zime tistega velikega razkoraka v cenah med gretjem stanovanj z metanom ali gorilnim oljem.

Druga podražitev, ki bo prizadela vse prebivalstvo goriške občine, zadeva odnašanje smeti. Kot je znano morajo občine v roku dveh let uravnovesiti stroške in izdatke službe za odnašanje smeti. Z letošnjim prvim januarjem so podvojili tarifo za odnašanje smeti. Kljub temu pa je ostal na tem področju še vedno deficit. Z novim letom se bodo dvignili tudi režijski stroški in zato lahko pričakujemo še enkrat skoro stoodstotni porast tarife. Sicer letošnjega porasta nismo še občutili, ker plačujemo z davčnimi kartelami še vedno lansko tarifo. Z novimi kartelami, ki jih bomo dobili na jesen moramo torej pričakovati še enkratno tarifo za letošnje leto in najbrž je odbor dal sklep na glasovanje v občinski svet že sedaj, da lahko do jeseni da na davčne kartele prihodnjega leta že novo tarifo.

Za odnašanje smeti bomo torej plačevali zelo veliko od prihodnjega leta dalje, služba pa ostaja še vedno na nezadostni ravni.

Na petkovi seji bo tudi govor o lanskih obračunih mestnega podjetja za avtobusne prevoze, luč, vodo in metan ter mestne lekarne v Štandrežu.

Prihodnji teden pa naj bi bila na vrsti seja, na kateri bi predstavili svetovalcem osnutek revizije regulacijskega načrta.

V četrtek seminar za sindikalne aktiviste gradbincev

Pokrajinsko tajništvo sindikata gradbincev je oklicalo za četrtek, 27. t.m., v Gradišču celodnevni seminar za aktiviste.

Govor bo predvsem o političnem položaju ter o poteku pogajanj za sklenitev nove delovne pogodbe.

Gradbince, kakor tudi delavce nekaterih drugih sektorjev, čaka v prihodnjih mesecih oster sindikalni spopad.

Uvodno poročilo na četrtkovem seminarju bo podal, v imenu pokrajinske sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL, Silvano Bregant, v imenu pokrajinskega tajništva gradbincev — FLC pa Sergio Donda.

Primorski izseljenci na srečanju v Novi Gorici

V novogoriškem «Park» hotelu bo v soboto zvečer že dvajseto tradicionalno srečanje izseljencev iz vse Primorske. Srečanja se bodo udeležili bivši izseljenci, ki so se stalno vrnili na domačo zemljo in taki, ki bodo po kratkem obisku v rodnih krajih zopet odpotovali v tujino. Še posebej so na letošnje srečanje povabljeni tisti emigranti, ki so pred tridesetimi leti na krovu ladje Partizanka prvi pripluli v osvobojeno Primorsko.

Srečanje izseljencev bo namreč letos posvečeno prav tridesetletnici priključitve Primorske k matični domovini.

Program srečanja bo zaradi tega še posebno bogat. Organizator, novogoriška podružnica izseljeniške Matice, je poskrbel za nastop pihalnega orkestra iz Vogrskega, mešanega pevskega zbora iz Brij ter recitatorjev, ki bodo dopolnili kulturni program večera.

Domicil zaščitnemu bataljonu IX. korpusa

Na skupni seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Idrija so delegati obravnavali predlog odbora zaščitnega bataljona IX. korpusa NOV ter sprejeli odlok o podelitvi domicila zaščitnemu bataljonu IX. korpusa NOV, ki je bil ustanovljen meseca januarja 1944 v Zakrižu nad Cerknem, kot zaščitna enota največjega štaba v zahodni Sloveniji.

Kot tak je imel zaščitni bataljon zelo pomembne naloge v zvezi z zaščito štaba IX. korpusa, ki je deloval na Idrijskem in Cerkljanskem območju, katere je vse do osvoboditve vestno izpolnjeval, tako da štab IX. korpusa s strani sovražnika ni nikoli doživel kakšnega presenečenja.

Zaščitni bataljon je že februarja 1944 štel več kot 150 borcev in je do konca vojne narastel na več kot 300 mož, dočim je skozi njegove enote med vojno šlo več kot 500 partizanov in partizank. V njegovih vrstah so se borili predvsem primorski partizani, prav tako pa so bili v njem tudi partizani z Gorenjske in Dolenjske. Zaščitni bataljon v idrijski občini ni bil samo ustanovljen, temveč se je v kasnejšem obdobju veliko zadrževal na njenem območju. Velikokrat je sodeloval v bojih z nemškimi enotami na Idrijskem in Cerkljanskem, sodeloval v napadih na sovražne postojanke v Hotederšici in Črnem vrhu nad Idrijo, še zlasti veliko borcev bataljona pa je padlo v zadnji sovražnikovi ofenzivi na področju Vojskega in Mrzle rupe.

Predlog o podelitvi domicila zaščitnemu bataljonu IX. korpusa NOV je podprla tudi Zveza združenj borcev NOV občine Idrija.

Svečana podelitev domicila bo ob prazniku občine Idrija, to je 1. oktobra, dnevu ki ga občani idrijske občine praznujejo v spomin, ko je bila pred 35. leti ustanovljena v Cerknem Vojkova brigada.

● **V tržiški dvorani** Palaveneto bo drevi ob 18. uri redni občni zbor medobčinskega konzorcija za prevoze. Razpravljali bodo o obračunu poslovanja v lanskem letu ter o nekaterih administrativnih zadevah.

OCENA ODBORA ZA DEMOKRATIČNO ŠOLO

Preveč zavrnjenih v šolah na Goriškem in Krminskem

Spet so v ospredju šolska vprašanja. Te dni je odbor za demokratično šolo, ki deluje na Goriškem, objavil daljše tiskovno poročilo v katerem ocenjuje izide v enotni nižji srednji šoli. Odbor meni, da so se profesorji na nekaterih šolah tudi letos držali prestrogih in neustreznih meril ter zavrnili preveč dijakov.

Najhuje je menda bilo na nižji srednji šoli Favetti v Gorici, kakor izhaja iz tiskovnega poročila, kjer so v 1. g razredu od 23 dijakov zavrnili kar devet, v 3. g razredu omenjene šole prav tako 9 dijakov od skupnih 25. Nekaj takih primerov posebne strogosti so zabeležili tudi v Krminu. Na tamkajšnji srednji šoli so 2 dijaka letos zavrnili že tretjič, 2 druga pa drugič, kljub temu da je bila socio-psiho-pedagoška skupina, ki dela na omenjeni šoli, proti taki odločitvi.

Odbor za demokratično šolo ugotavlja, da gre tako ravnanje pripisati predvsem nepripravljenosti učnega osebja, da bi skušalo najbolj uspešno uveljaviti novi način ocenjevanja in kot nekakšno reakcijo na vsiljeno reformo. V številnih primerih, nadaljuje tiskovno poročilo, so se učitelji in profesorji odločili za birokratsko izpolnitev ocenjevalne pole, ne da bi se globlje pozanimali za dijakovo splošno stanje, za družinske in družbene pogoje v katerih živi. Zaskrblja pa še posebej dejstvo, da so bili zavrnjeni predvsem dijaki, ki živijo v neurejenih družinskih razmerah in ki iz takih ali drugačnih razlogov, živijo v raznih zavodih. Prav njihova emarginacija je dokaz, da je šola še zmeraj instrument preko katerega se izločajo otroci, ki izhajajo iz drugačnega socialnega okolja, namesto, da bi pospeševala njihovo vsestransko vključevanje v družbena dogajanja, zaključuje tiskovno poročilo odbora za demokratično šolo.

V TRŽIČU

V petek splavitev 81.000-tonske ladje

V tržiški ladjedelnici bo v petek, 28. t.m., slovesnost ob splavitvi 81.000-tonske tovorne ladje za prevoz razsutega in mešanega tovora. Gre za četrto in zadnjo ladjo iz štirih enakih plovil razreda buik carrier, ki so jih v Tržiču zgradili po nalogu brodarske družbe Sidemar iz Genove.

Slovesnost splavitve se bo začela ob 10. uri, medtem ko bodo dok začeli poplavljati že ob 9. uri.

Razna obvestila

Taborniki RMV, ki so taborili pri Robiču, se vrnejo jutri ob 19.15 po italijanskem času na železniško postajo v Novi Gorici.

Mladinske Delovne Akcije 78
Informacije: SKGZ, Ul. Malta 2 tel. 24-95 vsak dan

MDA: DELO IN RAZVEDRILO

«Delovne akcije, brigadirsko življenje in življenje v mladinskih naseljih, so se potrdile kot nezamenljive oblike združevanja mladih ljudi, in to vseh delov mlade generacije; pomenijo utrjevanje bratstva in enotnosti, razvijanje delovnih navad, krepitev in razvoj socialistične samoupravne zavesti.» Ta misel je povzeta iz referata predsednika ZSMS Ljuba Jasniča na 6. seji republiške konference, na kateri je bila še posebej podčrtana vloga MDA pri izgradnji mladega človeka.

MDA ne pomenijo le delo, ampak ko prenehajo dela na trasi, ko se brigada «vkrca» v avtobus ali pa se peš poda proti naselju, si marsikateri brigadir ali brigadirka reče: «Po kosilu se začne pravo brigadirsko življenje!» Pri tem običajno misli na različne tako imenovane interesne dejavnosti — krožke, skupine, komisije, športno-rekreacijske dejavnosti in podobno.

Ne smemo zameriti takemu razmišljanju, saj je pravzaprav res na delovišču bolj enolično kot v naselju, kjer se vsak hip dogaja kaj novega. Programi interesnih dejavnosti, ki jih oblikujejo brigadne konference (svet vseh brigadirjev), morajo omogočiti čim več brigadirjem aktivno sodelovanje. Zato ti programi obsegajo več področij, za katera skrbijo ustrezne komisije brigad in skupščine izmene.

MDA so torej poleg dela, tudi razvedritev za mladega človeka v skupnem življenju z vrstniki. Letos mladini iz zamejstva možnosti, da se udeleži MDA v Sloveniji, resnično ne primanjkuje! (ik)

Inti Illimani v Ogleju s pesmjo čilskega ljudstva

Kakih pet tisoč mladincev iz raznih krajev naše dežele se je v nedeljo zvečer zbralo na velikem travniku zraven oglejske bazilike, da bi prisluhnilo uporni pesmi čilske skupine Inti Illimani. Kot je marsikomu znano, je ta skupina natanko pred petimi leti zapustila domovino, da bi se podala na trimesečno turnejo po Evropi. Tragični razpleti v domovini, ki so se zaključili s fašističnim državnim udarom, pa so jih prisili, da so svoje bivanje v tujini podaljšali za nedoločen čas.

V teh petih letih so Inti Illimani postali že simbol, saj je njihova pesem glas trpljenja in upora zatiranih južnoameriških narodov. Na večeru v Ogleju so Inti Illimani ob spremljavi karakterističnih andskih inštrumentov zapeli vrsto narodnih pesmi iz raznih latinsko-ameriških držav. Z nekaj pesmimi so se spomnili tudi na pesnico Violeto Parro in na Victorja Jaro, ki so ga Pinochetovi krvniki umorili v taborišču v Santiagu. Prijeten večer se je ob navdušenju občinstva zaključil s serijo pesmi iz ciklusa «Nueva canciòn cilena», ki spominja na navdušenje množic, ki je spremljalo Allendejev poskus izgradnje socializma v Čilu.

Kino

Gorica

CORSO 17.30 — 22.00 «Per qualche dollaro in più». Clint Eastwood. Barvni film.
MODERNISSIMO Zaprto.
VITTORIA Zaprto.
VERDI Zaprto.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Taboo».
EXCELSIOR 18.00—22.00 «Altrimenti ci arrabbiamo».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Violeta in Francois», francoski film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Podvig detektiva Newmana», amer. film ob 18. in 20. uri.
DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 25-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

KOLIKŠNA TURISTIČNA BERA NA VRHUNCU SEZONE?

KLJUB MUHASTEMU POLETJU USPEHI ZA ZDAJ ZADOVOLJIVI

Po podatkih avtonomne letoviščarske ustanove v Gradežu 12 odstotkov več gostov, nočitev pa samo za 6 odstotkov

Sončnega in toplega vremena si poleg kmetovalcev in dopustnikov v teh dneh najbolj želijo gostinci, kajti dež jim sproti odganja goste. Kako je v obmorskih letoviščih v naši pokrajini, smo se te dni pozanimali pri avtonomni letoviščarski ustanovi v Gradežu, kjer nam je ravnatelj Malfertheiner rade volje odgovoril in nam postregel s podatki, zbranimi do 15. julija.

«Na splošno lahko rečemo, da smo z dosedanjo turistično bero zadovoljni, čeprav bi lahko bilo boljše.»

Turistične zmogljivosti so te dni, na vrhuncu sezone, na otoku sonca skoraj stoodstotno zasedene. Dober obisk predvidevajo tudi v avgustu ter septembru, ko naj bi običajne letne goste zamenjali zdravniki, ki se bodo zbrali na rednem kongresu.

V primerjavi z lanskim obdobjem lani je do petnajstega julija v Gradežu letovalo za okrog 12 odstotkov več gostov, nočitve pa so se povečale samo za dobrih 6 odstotkov. V številkah pomeni to, da je Gradež obiskalo nekaj nad 53 tisoč domačih in tujih gostov in da so do 15. julija zabeležili 473.774 nočitev.

Gradeški turistični delavci pa so ob primerjavi številk postali pozorni predvsem na dejstvo, da se je za približno en odstotek zmanjšalo število inozemskih gostov, tistih, ki običajno skrbijo za priliv dragocene tuje valute. Pravijo, da tak osip ni v zvezi s kakovostjo in cenami turističnih storitev, ampak predvsem z nekaterimi težavami v državah od koder prihajajo gostje.

Tako je bila recimo udeležba na tradicionalnem kongresu zdravnikov iz ZRN letos bolj skromna, kajti bonska vlada je za to kategorijo nekoliko pritisnila na davčni vijak. Vse to pa se kar precej pozna.

Protiutež padcu števila tujih gostov pa je približno 10 odstotni porast domačih gostov, tako da končni obračun ne bi smel biti slabši od lanskega.

To so sicer uradni podatki, medtem ko obiskovalec, ki se poda v Gradež ali druga obmorska letovišča ima občutek, da je gostov v resnici manj. Morda bo taka ugotovitev tudi držala in da se je število redno prijavljenih gostov zvečalo predvsem na račun strožjega policijskega nadzorstva. Prejšnja leta je bilo namreč tudi v Gradežu kar precej ilegalnih gostov, takih ki so sicer plačali redno penzion in druge usluge, niso bili pa redno prijavljeni.

Ker pa so gostje najbolj občutljivi za vprašanje cen in kakovosti storitev, smo poprašali še za informacijo glede tega. «Penzion v hotelu srednje kategorije velja letos od 14 do 15 tisoč lir, v polsezoni pa od 11 do 12 tisoč lir». Torej so cene od lani do letos poskočile za kakih 10 do 15 odstotkov.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici vabi v soboto, 29., in nedeljo, 30. t.m., na Triglav. Odhod s Travnika z lastnimi sredstvi v soboto ob 14. uri. Zaradi organizacije društvo prosi morebitne udeležence, naj se javijo na sedežu.

1. avgusta priredi planinsko društvo enodnevni avtobusni izlet v San Marino. Vpisovanje je že v teku in sicer na sedežu društva, Ul. Malta 2 v Gorici, do vključno 10. avgusta ali oddaje vseh razpoložljivih.

TEŽAK OBRAČUN PROMETNIH NESREČ

Mladeniča hudo ranjena pri trčenju v Tržiču

Pridržana prognoza za 55-letnega zidarja Andreja Lebana iz Gorice

Tudi prejšnja nedelja ni minila brez hujših prometnih nesreč. V prvih jutranjih urah, nekaj minut po peti, je v Tržiču, nedaleč od križišča za pristanišče Portorosega, prišlo do trčenja med dvema avtoma. Dva potnika sta se huje poškodovala, medtem ko so ostali udeleženci odnesli le lažje poškodbe.

V smeri proti središču Tržiča je vozil fiat 128, ki ga je upravljal 19-letni Tržačan Diego Persico. Skupaj z njim so bili v vozilu še 18-letni Nevio Sain, 20-letni Enrico Belladonna, 20-letni Gianfranco Sciolis in 19-letni Franco Mucha. Iz nepojasnjenih razlogov je Persico izgubil oblast nad vozilom, ki je treščilo v obcestno drevo, na desni strani ceste. Avto je nato odbilo na cesto ravno v trenutku ko je mimo pripeljal z lancia beta 25-letni Gianfranco Siega iz Ronk. Tudi on je vozil v smeri proti središču Tržiča, v njegovem vozilu pa so sedeli še 22-letni Maurizio Piani iz Ronk in 18-letna Manuela Imperatore ter njena prav tako 18-letna prijateljica Annamaria Tommasich iz Štarancana. Siega se je poskušal ogniti trčenju, vendar mu ni uspelo. Vozili sta se oplazili, kar pa je bilo dovolj, da je lancia beta zaključila vožnjo v obcestnem jarku.

V nesreči sta se najhuje poškodovala Franco Mucha in Gianfranco Sciolis, za katera so si zdravniki pridržali prognozo. Ostali potniki v fiatu 128 so utrpeli le lažje poškodbe, medtem ko so potniki v drugem vozilu imeli precej sreče, saj so se izognili z nekaj praskami.

Hujša nesreča se je pripetila v soboto zvečer tudi v Gorici, na križišču med Ulico Seminario in Verdijim korzom. Iz Ulice Seminario je s svojim dostavnim vozilom pripeljal 55-letni zidar Andrej Leban iz Gorice, Ul. Campi 34, ki je nameraval čez križišče. V istem trenutku je iz smeri Verdijevega korza privozil mercedes, ki je nameraval zaviti v Ul. Seminario, za njim pa je s svojim avtom renault 4 privozil 27-letni Renato Colello iz Ul. Garzarolli 155. Ta je najprej prehitel mercedes, nato pa se je znašel pred Lebanovim dostavnim vozilom in trčenje je bilo neizbežno.

Pri nesreči se je hujše poškodoval prav Leban, ki so ga v goriški bolnišnici sprejeli na zdravljenje s pridržano prognozo zaradi močnega pretresa možganov, zloma lopatice in ran na čelu.

Na križišču pred sodnijo v Gorici se je včeraj okrog pol enih poškodovala 55-letna Luigia Turel, ki stanuje v Ul. Del Prato 21. Peljala se je s kolesom, ko jo je nenadoma zbil avtomobilist. Zaradi številnih poškodb se bo morala zdraviti dva tedna.

Odhod na letovanje v Savudrijo

Gornja slika je nastala tik pred odhodom skupine goriških otrok na 15-dnevno letovanje v počitniško kolonijo v Savudrijo. Letos se je v Savudrijo odpeljalo 42 otrok, za katere bo skrbelo pet vzgojiteljic. Čeprav je bil odhod določen za poldeseto uro, so se že ob devetih začeli zbirati na Travniku otroci in starši, ki so jim dajali še zadnje napotke. K veselemu razpoloženju vseh je prispevalo tudi vreme, saj sta toplo sonce in modro nebo končno obetala začetek pravega poletnega vremena.

Goriški otroci bodo ostali na letovanju v Savudriji do 7. avgusta.

Festival risanega filma v Bordanu

Bordano je majhna furlanska občina. Kako to, da se je prav tu razvijal pred dnevi deželni festival animiranega filma? V bližnjem Krminu je namreč lani skupina filmskih ljubiteljev ustanovila filmski klub Cinepopolare, *ki hoče obenem upoštevati značilnosti in zanimanja najnaprednejšega tipa filmskih klubov ter zanimanje krajevnega občinstva, ki se je po potresu znašlo med drugim tudi brez kinodvoran in ostalih struktur za množično razvedrilo. Poleg težav, ki izvirajo iz zaostalosti struktur in finančnih težav, se je* Cinepopolare *znašel v položaju, da ima filmsko občinstvo še nekako pionirski pristop k filmu, brez predsodkov, ki jih je drugod (seveda poleg zaslug) uvedel «kulturni» pristop do filma starega tipa filmskih klubov.*

Cinepopolare je tako začel s tedenskim filmskim programom v domačem Krminu, pri katerem upošteva predvsem ameriški žanrski in italijanski ljudski film, do katerih morajo drugod klubi svoje člane ponovno navajati. V Krminu pa sta največji uspeh doslej imela ciklusa ameriških westernov in italijanskih komičnih filmov s Totojem.

Letos Cinepopolare *nadaljuje predvajanja, obenem pa je svojo dejavnost razširil z nekaterimi pobudami v bližnjih krajih. Odločilna je bila pri tem pomoč genovske Kinoteke «Griffith», katere direktor Angelo R. Humouda je že večkrat prinesel svoje filme.*

Tokrat sta obe organizaciji skupaj pripravili v Bordanu omenjeni festival risanega filma.

Na sporedu so bile tri skupine filmov, ki predstavljajo tri zanimive poti v ameriški klasični risanki, tista, ki je še danes najbolj popularna, Disneyevo ime je seveda najslavnejše, ni pa edino.

Prav z Disneyem se je začel festival, in sicer z njegovo najslavnejšo stvaritvijo, Mickeyem Mousom. Gledali smo predvsem veliko izmed prvih, črno-belih filmov, ki so danes najmanj znani. Sledili so pa tudi poznejši kratki filmi v technicolorju.

Superman je pa stvaritev bratov Fleischer, ki so predvsem znani po Popeyu in Betty Boop. Superman je animirana verzija istoimenskega heroja stripov.

Tretji program je nudil nekakšno sintezo prejšnjih dveh. Paula Terryja Mighty Mouse je namreč parodija Supermana, ki ga poosebi premočna miš, ki maščuje šibkejše predstavnike lastne vrste pred napadi mačk; torej tudi nekakšna anticipacija raznih Toma in Jerrya ter Silvestra in Gonzalesa, vendar pa z večjo domišljijo.

Seveda bi ob tej pobudi radi izrazili željo, da bi se od časa do časa ponavljala in po možnosti tudi razširila. Za kar je verjetno garancija uspeh te prve manifestacije in navdušenje organizatorjev.

S. G.

Mamila v Italiji

RIM — V kompetentnih rimskih krogih se zadnje čase kaže vedno večja zaskrbljenost zaradi naraščanja števila narkomanov, to je uživalcev mamil, saj skoraj ne mine teden, da ne najdejo tu ali tam kako truplo nesrečneža, ki so ga umorila mamila. Vrhu tega število žrtev mamil iz leta v leto narašča. V letu 1977 je v Italiji umrlo od mamil že 77 ljudi. In najhujše pri tem je to, da se mamila širijo med mladino, saj ugotavljajo največji odstotek narkomanov med srednješolci in visokošolci.

Otroški slikarski ex tempore v Lonjerju in Šempolaju

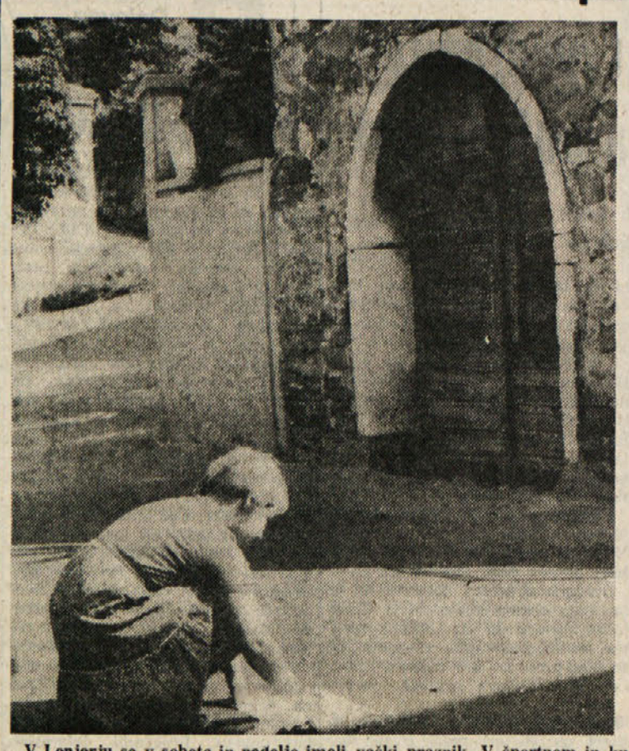

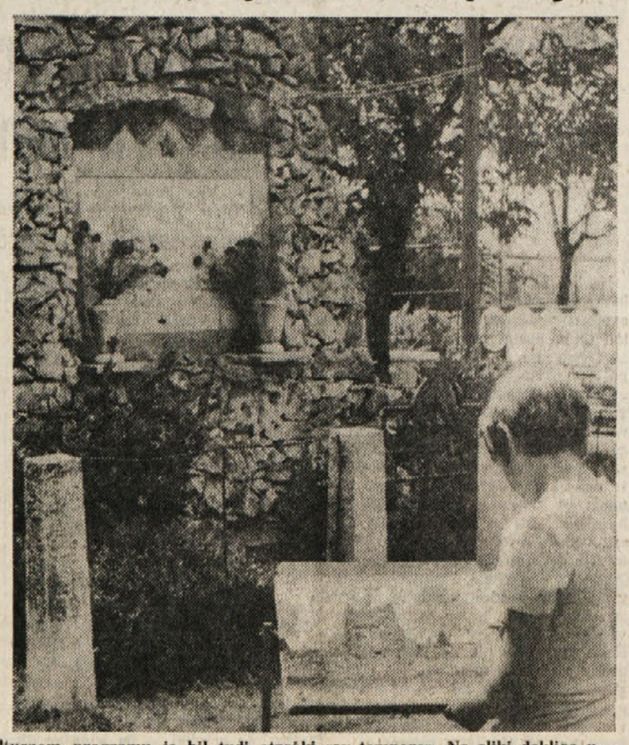

V Lonjerju so v soboto in nedeljo imeli vaški praznik. V športnem in kulturnem programu je bil tudi otroški «ex tempore». Na sliki deklica upodablja staro «kaluno». V Šempolaju pa je nabrežinsko - devinska sekcija KPI imela praznik tiska. Tudi tu so priredili slikarski «ex tempore», ki se ga je udeležilo veliko otrok. Na sliki deček upodablja spomenik padlim v NOB

TUDI V RAZVITI NEMČIJI JE ATOMISTIKA PROBLEMATIČNA

Od 14 zahodnonemških reaktorjev jih trenutno obratuje samo pet

Nekateri reaktorji so obstali, ker menjujejo gorivo, drugi pa zaradi okvar, ki jih bodo dolgo odstranjevali, ali pa bodo centralo sploh za vedno zaprli

BONN — Sodobno človeštvo, posebno še razviti svet, leze čedalje bolj v protislovja, iz katerih se bo s težavo izvlekel, če se bo nekoč sploh mogel izvleči. Na eni strani zahteva vedno večjo proizvodnjo, ker mu ta in edino ta zagotavlja bogatejše in udobnejše življenje, na drugi strani pa trepeče pred nevarnostmi, ki jih povečana proizvodnja nosi s seboj. O tem zelo zgovorno priča zahodnonemški primer, ki vzbuja v določenih krogih upravičen preplah. Menimo, da ga ni človeka, ki bi mogel Nemcem očitati površnost in strokovno nesposobnost. In vendar doživlja pedantna in strokovno sposobna Zahodna Nemčija te dni hudo — jedrsko krizo, kajti ob 14 jedrskih central, jih devet trenutno miruje in če je res, da je med temi nekaj takih, ki so neaktivne zaradi obnove goriva, je tudi res, da so nekatere centrale ustavili zaradi hudih in nevarnih napak in da bo kak večji tovrstni obrat ostal v večnost neaktiven, z vsemi ustreznimi posledicami.

In to še ni dovolj. Zahodna Nemčija je svoj zelo ambiciozen program za gradnjo jedrskih central močno skrčila in to zaradi odpora v določenih krogih in zaradi internih težav. Splošna ocena OCSE, torej mednarodne organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj pravi, da «ves Zahod je skrčil svoje načrte za gradnjo jedrskih central, kolikor je programiral za leto 1985. Ta načrt je skrčil za obilnih 35 odstotkov». Toda če je Zahod svoje programe skrčil za 30 odstotkov, je Zahodna Nemčija svoje programe skrčila za 55 odstotkov in še več, saj bi leta 1985 morala imeti jedrskih central za skupno 45 tisoč megavatov, a bo dobro, če bodo tedaj razpolagali z 20 tisoč megavati zmogljivosti. Če pa se bodo razmere nadaljevale v smislu sedanjega stanja, ne bodo prilezli niti do 15 tisoč megavatov, kajti danes je stanje v zahodnonemških jedrskih centralah porazno in vzbuja zaskrbljenost, kajti tudi tiste centrale, ki so že zgrajene in ki so delovale, niso danes pripravne za nadaljevanje proizvodnje, nekatere pa so sploh «blokirali».

Glasnik družbe za varnost jedrskih reaktorjev je agenciji Reuter pred dnevi v Koelnu rekel, da «21. julija so jedrske centrale Zahodne Nemčije proizvajale le 28 odstotkov tiste energije, ki bi jo lahko proizvajale», to se pravi, da «se je njihova zmogljivost izkoriščala le za šibko tretjino, kajti od 14 reaktorjev jih devet sploh ni delovalo». Sicer pa je glede tega zelo zgovoren tudi naslednji podatek: Zahodna Nemčija ima že za 7312 megavatov jedrskih central, toda od tolikšne zmogljivosti jih je le za 2078 megavatov «v mreži električnih napeljav Zahodne Nemčije», kot je povedal neki funkcionar z ministrstva za industrijo.

Glasnik družbe za gradnjo jedrskih central dr. Heinz Peter Butz je v zvezi s tem med drugim podčrtal, da «sedanja slika razmer predstavlja le trenutno stanje, kajti nekateri reaktorji bodo v kratem spet obratovali». Toda tudi to zagotovilo ne spremeni splošne negativne ocene. Res je, družba, ki gradi in eksploatira jedrske centrale, je zasebna družba, ki teži za tem, da reaktorji obratujejo za vsako ceno; toda z jedrskimi reaktorji se ni igrati, kajti štiri zelo pomembne organizacije in ustanove ali radno svetujejo vladi, naj nadzira varnost jedrskih central, da bi ne spravili v nevarnost zdravje celo življenje državljanov».

Kot smo rekli, deluje trenutno le pet jedrskih central oziroma jedrskih reaktorjev in tudi v tem primeru je slika dokaj porazna, saj od teh petih sta dva le poskusna reaktorja in sicer reaktor «MZFR» z zmogljivostjo 50 megavatov, ter prav tako poskusni rekli bi celo šolski reaktor «KNK» z zmogljivostjo samih 18 megavatov. Oba reaktorja nahajamo v jedrskem raziskovalnem centru na robu mesta Karlsruhe. Ostali trije reaktorji, ki sedaj delujejo, pa so trije veliki reaktorji in sicer veliki reaktor na vrelo vodo v Wuergasseju, ki ima zmogljivost 640 megavatov. Vendar ta reaktor obratuje z 80-odstotno zmogljivostjo. Pravzaprav je bila ta centrala dolgo neaktivna, ker so tehniki morali rešiti vrsto problemov. Zdaj centrala spot deluje, vendar je ves čas pod strogo kontrolo. Brez vsakršnih težav in motenj deluje velika centrala v kraju Stade. Je to reaktor na težko vodo z zmogljivostjo 630 megavatov. Prav tako obratuje brez težav največji aktivni reaktor, reaktor v Neckarwestheimu, ki ima zmogljivost 805 megavatov.

Kar zadeva druge jedrske centrale je slika naslednja: Veliki reaktor «Biblis A» z zmogljivostjo 1200 megavatov na obali Rena so blokirali pred nedavnim, kajti prišlo je do motenj zaradi kratkega stika v generatorju. Tehniki sicer zagotavljajo, da bodo okvaro popravili v najkrajšem času, morda v tednu dveh, toda drugi menijo, da je okvara hujšega značaja, kajti tudi sorodna centrala «Biblis B» z zmogljivostjo 1300 megavatov prav tako ob Renu je obstala 3. junija zaradi «običajne obnovitve goriva», toda od 3. junija do danes še ni začela obratovati, pa čeprav za zamenjavo goriva nikoli ne potrebujejo več kot 10 dni. Sedaj pa govorijo, da bo «Biblis B» začela obratovati v avgustu, iz česar moremo sklepati, da ne gre le za zamenjavo goriva, pač pa za kako kolikor toliko resno okvaro. Upati je, da do večjih težav ne bo prišlo, kajti sicer bi se ne izgovarjali z zamenjavo goriva.

Hujši je primer prav tako velikega jedrskega reaktorja v Brunzuettelu, ki so ga «blokirali» 18. junija. Gre za reaktor z zmogljivostjo 800 megavatov in ki so ga blokirali zato, ker je iz centrale uhajala radioaktivna para. Polne tri ure se nihče ni zavedel te okvare. Zaradi tega so odslovili pomočnika direktorja centrale, zahodnonemški notranji minister Gherhart Baum pa pravi, da bo ta centrala več mesecev blokirana, to se pravi, da več mesecev ne bo obratovala.

Najhujša tehnična okvara pa je na centrali v Lingenu. Ta centrala z zmogljivostjo 255 megavatov ne obratuje že od januarja 1977. Tu je prišlo do blokade zaradi tega, ker je prišlo do korozije v konvertitorjih pare. Dr. Butz meni, da bi mogla ta centrala za večnost «obstati», to se pravi, da bi je več ne poznali, celo ne obnavljali, toda tu se postavlja vprašanje, kam s centralo in njenimi napravami?

V Gundremmingenu na Donavi je centrala z 250 megavati doživela večjo okvaro lani februarja. Odpovedala je varnostna zaklopka in ne ve se, če jo bodo kdaj

(Nadaljevanje na zadnji strani)

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Koncert ob 13. uri
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
18.15 Oči, roke in fantazija
18.25 «Emil», 3. nadalj.
19.10 «Lone Ranger», risanke
19.20 ZORRO (TV film): «Zorro in bela zastava»
19.45 Almanah, Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 LA CADUTA DELLE AQUILE (7. epizoda): «Nevarni prijatelji»
21.35 Razprave o poljedelstvu Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

13.00 Dnevnik 2 - OB 13. URI
13.15 Folklorna skupina «Li Ciaravoli»
Program za mladino
18.15 Mladina v svetu
18.40 Cucciolone in «Mia Miao»
18.50 Iz parlamenta Dnevnik 2 - ŠPORT
19.10 «Simplicissimusove prigode» Vremenske napovedi
19.45 Dnevnik - ODPRTI STUDIO
20.40 Dossier
21.30 «L'esecutore», film Igrajo: George Peppard, Judy Geeson, Joan Collins, Charles Gray, George Baker in drugi. Ob koncu Dnevnik - ZADNJE VESTI Vmes iz Rima (posnetki): LAHKA ATLETIKA

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.40 Začetek konference neuvrščenih
18.00 AFRIŠKE ŠPORTNE IGRE
19.30 OBZORNIK
19.40 *Daljnogled*
20.00 Od vsakega jutra raste dan: *Globasnica*
20.20 Risanka
20.30 DNEVNIK
21.00 ŽIVLJENJSKI KROGI: «Iz tropskega deževnega gozda» je naslov serije šestih filmov, ki skušajo prikazati ekološko uravnovešenost tropskega deževnega gozda, vključno s človekom tega gozda, amazonijskim Indijancem. Serija je hkrati memento zoper brezglavo in nepovratno uničevanje tega gozda z Indijanci vred. Posneta je bila v zanimivih razmerah venezuelskega dela Amazonije, predvsem na področju Gornjega Orinoka.
21.35 A. Blomquist: «Maja z viharnega otoka» nadaljevanje
22.35 Glasba takšna in drugačna
23.25 DNEVNIK

Koper

20.30 *Odprta meja*
21.00 Otroški kotiček
21.15 DNEVNIK
21.35 Aktualna tema
22.05 ŠAH MAT (TV film): «Tragedija na odru»
23.10 Narodna glasba: Jaska in Sremski Karlovci

Zagreb

19.15 Pionirski TV studio
20.30 DNEVNIK
21.50 Akcije: Varstvo pri delu
22.00 «Najdaljša pot», film

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Veliki orkestri; 9.30 Prelistavanje poldavnine; 9.40 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.45 Gugalnica; 11.00 Narte Velikonja: «Skrivnost»; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Zborovska glasba; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Mladi na počitnicah; 14.20 Iz jugoslovanskega glasbenega repertoarja; 15.35 Napotki za dobro diskoteko; 16.30 Otroci, ali veste, da...; 17.05 150. obletnica Schubertove smrti; 17.40 Glasbena panorama; 18.05 Zgodovina slovenskega gledališča od 1848 do 1920; 18.20 Za ljubitelje operne glasbe.

KOPER

8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.25, 17.30, 19.30, 21.30, 23.00 Poročila; 8.05 - 9.30 Glasba za dobro jutro; 9.32 Emme - elle; 10.00 Z nami je...; 10.15 Orkester Baiardi; 10.32 Odmor; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Z nami je...; 11.45 Festivalbar; 12.05 - 14.00 Glasba po željah; 12.50 - 13.00 Brindiamo con...; 14.00 Plošče; 14.33 Glas O. Pestnerja; 14.45 Izdaje DEM; 15.15 Onore al merito; 15.32 Igra Peps Garino; 15.45 E. Galletti; 16.00 15 z E. Maciosom; 16.15 Z nami je...; 16.40 Popevke; 16.45 Orkester T. Freddolinija; 17.05 Jaz poslušam, ti poslušaš; 17.40 Glasbeni notes; 18.00 Ob petih popoldne; 18.30 Primorski dnevnik; 19.00 Glasba po željah; 19.35 Domači pevci zabavne glasbe; 20.30 Lahka glasba; 21.00 Glasbena fantazija; 21.33 Rock party; 22.00 Ob 22. uri...; 23.30 Glasba za lahko noč.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00, 7.20 Ponoči in podnevi; 8.40 Danes v parlamentu; 8.50 Glasbeni program; 9.00 Radio anch'io; 11.30 Glasbena srečanja; 12.05, 13.30 Vi in jaz 78; 14.05 Musicalmente; 14.30 Na knjižnih policah; 15.00 E...state con noi; 16.40 L'incantadiavoli; 17.05 La certosa di Parma; 17.50 Loce music; 18.35 Jezikovne hipoteze; 19.10 Večerni program; 19.15 Kdo, kako, kje in kdaj; 19.30 Big groups; 19.45 Mesečni program; 20.30 Strnjena opereta; 21.05 Javni oglas; 21.35 Jazz; 22.00 Glasbene kombinacije; 23.15 Lahko noč.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 19.00 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje; 10.20 Mladi koncertant; 10.40 Vedre note; 11.40 Turistični napotki; 12.03 Promenadni koncert; 13.10 Danes smo izbrali; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 V korak z mladimi; 16.30 Mozaik glasov; 17.00 «Vrtiljak»; 19.05 Poletni sprehod z našimi solisti; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Ansambel Jože Kampič; 21.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.30 Radijska igra; 21.55 Zvočne kaskade; 23.20 Skupni program JRT; 00.05 Literarni nokturno.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Nakazuje se kriza, pa čeprav kratkotrajna. Nove priložnosti za uveljavitev v družini.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Preden se lotite nove naloge, jo temeljito proučite. Preveč ste kritični do bližnjih.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Samo z dobro voljo in požrtvovalnostjo se boste uveljavili. Preveč se zapirate vase.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) V začetku bo malo težavno, potem se boste privadili novemu okolju. Ne tolmačite napačno nekih nasvetov.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Preučite načrte in šele potem jih sprejmite. Poraja se novo prijateljstvo, morda celo vroča ljubezen.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne prevzemite dela, kateremu niste kos. Dvomi in sumi niso utemeljeni.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Svojo delovno sposobnost boste potratili v nepotrebnih opravkih. Možnost za nove čustvene zveze.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Živo delovno razpoloženje v vašem običajnem krogu. Ponuja se vam prijeten izlet.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Skušajte premostiti trenutne težave in malodušje. Branite svoje interese.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Če hočete ostati na sedanji ravni, morate pošteno zavihati rokave. Zanimivo srečanje.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V splošnem bo dan pozitiven, vendar vas ne bo navdušil. Temne sence v naših čustvenih odnosih.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) S tujo pomočjo boste zlezli malo višje. Bodite bolj odkritosrčni s prijatelji.

MNENJA KOZMONAVTOV ROMANENKA IN GREČKA

Fizični in psihični napori dolgega bivanja v vesolju

Tudi na Mars bi mogli priti, toda ne bi se mogli z Marsa vrniti

MOSKVA — Vedno zgovorni in brihtni Georgij Grečko je povedal tudi to, čemur se drugi izogibajo, česar drugi po navadi nočejo povedati v javnosti. Rekel je namreč, da je dolgo bivanje v vesolju sicer možno, vendar pa ni brez posledic za zdravje kozmonavtov.

V trenutku, ko sta kozmonavta Vladimir Kavaljonok in Aleksander Ivančenkov stopila v drugi mesec kroženja okoli Zemlje sta dosedanja rekorderja v dolgem poletu, v dolgem bivanju na krožnici okoli Zemlje in sicer Jurij Romanenko in Georgij Grečko dala nekaj osebnih ocen o človekovih možnostih bivanja v vesolju in tudi o posledicah tega bivanja na človeškem organizmu.

Kozmonavta na «Saljutu 6» bi bila morala potolči rekord svojih predhodnikov in bi bila morala ostati na krožni poti okoli Zemlje najmanj sto dni. In vendar njuna vrnitev na Zemljo, ki se pričakuje konec septembra, ni tako enostavna, kot se zdi nestrokovnjakom. Pa ne gre za praktično vrnitev na Zemljo, za vprašanje pristanka itd. pač pa za posledice dolgega bivanja v vesolju, dolgega življenja v brezteženostnem okolju, kar se prav gotovo odraža na človekovem zdravju, na zdravstvenih razmerah kozmonavtov.

«Ko sta se vrnila na Zemljo kozmonavta Sevastjanov in Nikolajev po 18 dneh bivanja v vesolju, njuno zdravstveno stanje ni bilo najboljše» — pravi Georgij Grečko, ki pa v isti sapi dodaja, da se niti Romanenko po 96 dneh letenja «ni najboljše počutil». «In vendar — nadaljuje Grečko — je napredek očiten». Grečko dobesedno pravi: «Med 18 in 96 dnevi je vendarle velika, celo velikanska razlika, pa čeprav vprašanje ponovne prilagoditve na Zemlji še ni rešeno . . .»

Dosedanji rekorderji v dolgem letenju menijo, da gre za problem v psihološkem in fiziološkem smislu in to ne samo v času letenja okoli Zemlje, pač pa tudi ob vrnitvi na Zemljo, kjer je treba «organizem ponovno prilagoditi že pozabljenim življenjskim razmeram». Seveda je dolžina tega ponovnega prilagajanja neposredno odvisna od dolžine «življenja v brezteženostnem stanju» in zato so kozmonavti nekoliko previdni, kadar govorijo o problemih dolgosti letenja v vesolju, dolgost življenja v brezteženostnem stanju. Kozmonavt Romanenko na primer pravi, da so dosedanje izkušnje še pomanjkljive, da bi mogli o tem kaj dokončnega reči.

Grečko pa pravi: «Z moje strani menim, da more človek ostati v kozmosu precej dolgo, tudi dve ali tri leta, toda tedaj se postavlja vprašanje, kaj bo z njim, ko se bo ponovno vrnil na Zemljo».

Gregorij Grečko daje svojo dokaj svobodno oceno na osnovi lastnih izkušenj in pri tem meni, da bi mogel človek zdržati dolgi polet vse do Marsa. «Mi bi prav gotovo zdržali — pravi Grečko — in bi ostali živi na poti do Marsa, toda kaže, da se ne bi mogli več vrniti na Zemljo».

Sodeč po izkušnjah Romanenka in Grečka, ki sta ostala v vesolju več kot tri mesece, bi mogli reči, da so fizični napori izredno veliki. Zato sovjetska kozmonavta — rekorderja poudarjata, da je njun dolgotrajen polet jasno pokazal, da «razporeditev dnevnega urnika ni najboljša». Kozmonavta menita, da sta imela en prost dan in da je to zelo malo, medtem ko imata Kovaljonok in Ivančenko že «petdnevni delovni teden», kar je po njunem mnenju «neobhodno potrebno».

Pri tem pa Romanenko poudarja, da je treba «delovnik» na vesoljski ladji izboljšati, kajti danes kozmonavti prebijejo najmanj tri ure v raznih telovadnih vajah s posebnimi orodji, s katerimi so opremljene vesoljske ladje. Če k temu dodamo nujno vsakdanje preventivno pregledovanje ladje, jutranjo higieno, pripravljanje hrane in še razne druge nujne opravke, ugotovimo, da od 16-dnevnih krožnih poti okoli Zemlje ostanejo le trije krožni poleti za delo, torej naloge, zaradi katerih so tudi kozmonavte poslali v vesolje.

Romanenkov sopotnik Grečko pri tem dodaja, da «dnevni urnik mora biti temeljito spremenjen». Znanstveniki morajo še marsikaj napraviti in izpopolniti tudi v sami «vesoljski garderobi», pa tudi pri ustvarjanju drugačnih pogojev za umetno «nadomeščanje teže».

Pa čeprav v šali sta Romanenko in Grečko na koncu dolgega razgovora rekla, da bi ne bilo prav nič napak, če bi vesoljske ladje dobile tudi tako stevardeso, torej žensko, «ki bi nam pomagala vsaj pri pripravljanju hrane».

S. M. - «Vjesnik»

ZADNJE NOVOSTI SLOVENSKIH PISATELJEV V TRŽAŠKI KNJIGARNI

Pavle Zidar:
PASJANSA

Arpad Rosi, osrednja oseba Pasjanse, poskuša končati igro svojega življenja kot človek, in to se mu tudi posreči. V prostoru, ki mu je odmerjen, doživi neskončno mnogo obratov, ki ga privedejo v položaj, ko dobi v roke sam svojo težko, lahko bi rekli pretežko usodo — biti ali ne biti?

Anton Ingolič:
PRETRGANA NAVEZA

To je umetniško oblikovan in pisateljsko izredno doživet tekst o planinskem svetu in mladih gornikih, živa in tragična pripoved o gorskem svetu, kjer se razpletajo usode močnih in nebogljenih, trdih značajev in razdvojenih osebnosti. Vsi pa ob neusmiljenem divjanju naravnih sil doživlja svoje očiščenje v resnično baladni tragiki svojega žitja in bitja.

Ivo Zorman:
MEDVED Z BUDILKO

Usoda mesta je mozaik številnih človeških usod, ki so kakor drobni kamni vgrajene v grotesko podobo. Vsak zase jo pomaga ustvarjati in ji daje svoj ton. Vendar en sam le malo pomeni. Škrbina za izpadlim kamenčkom je komaj opazna, in če jih nekaj menja barvo, to skoraj ne moti.

Janez Mencinger:
MOJA HOJA NA TRIGLAV

«Sprva je bilo dogovorjeno, da gre samo ženin na gore; a gospejni živci so bili toliko razdraženi, da ni mogla strpeti, da ne bi tudi ona obiskala Mlekojedov dom. Ženin je ugovarjal, a bodoča tašča je menila, da se v spremstvu tako vrlega zdravnika, kakor je on, prav nič ne boji za svoje zdravje.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - TRŽAŠKA KNJIGARNA - TRŽAŠKA KNJIGARNA

KOLESARSTVO

65. «TOUR DE FRANCE»

Hinault končni zmagovalec

Zasluženo slavje mladega francoskega kolesarja - Kljub temu da niso nastopili nekateri asi, je bil «Tour» dokaj zanimiv

PARIZ — Nova zvezda francoskega kolesarstva, 23-letni Bernard Hinault, je zmagovalec letošnjega «Toura». Lahko trdimo, da je njegova zmaga povsem zaslužena, saj je mladi Francoz pokazal, da je lahko že zdaj kos najboljšim kolesarjem na svetu. 65. kolesarske dirke po Franciji se sicer ni udeležilo mnogo najboljših, kot npr. Moser, Baronchelli, zmagovalec «Gira» De Muynck, Saronni, itd. Poleg tega je nekaj boljših kolesarjev, kot sta to Thevenet in Pollentier, bilo prisiljeno odstopiti, tako da je vsekakor Hinault imel lažje delo. Dokazal pa je zelo dobro taktično vožnjo, saj je mirno čakal pravi trenutek, t.j. dirko na kronometer, da bi prevzel vodstvo. Edino, kar manjka Francozu, je zaenkrat dobra vožnja v gorskih etapah, ker je večkrat med «Tourom» imel probleme na raznih vzpetinah, pri tem pa moramo povedati, da se razen Španca Martineza, ki je osvojil prvo mesto na lestvici za veliko gorsko nagrado, ni nihče dokaj izkazal, saj so se v glavnem vsi najboljši izkazali v položnih etapah.

Hinault je torej imel kar lahko nalogo. Njegova najnevarnejša tekmeca, Nizozemec Zoetemelk in Belgijec Pollentier, sta odpovedala v zadnjem delu dirke, razen tega je še Pollentier zagrešil izredno nešportno dejanje, s tem da je zaužil mamila. Sicer bi, po našem mnenju, bil Belgijec tisti, ki bi najbolj ogrožal mlademu Francozu osvojitev prvega mesta. Dvakratni zmagovalec «Toura» Francoz Bernard Thevenet, pa se je že na začetnih vzpetinah znašel v velikih težavah in je bil prisiljen odstopiti.

Tudi bivši svetovni prvak Fraddy Maertens ni bil verjetno na koncu dokaj zadovoljen s svojo uvrstitvijo, a lahko rečemo, da je zopet dokazal, da je le senca tistega odličnega kolesarja, katerega so vsi pred leti imeli za naslednika Eddyja Merckxja.

Kaj bi lahko povedali še o letošnji kolesarski dirki po Franciji? Kot smo že omenili, ni bila udeležba preveč kakovostna, a vseeno je bil «Tour» zanimiv. Startalo je 110 kolesarjev, na končni cilj pa jih je prispelo 78. Kot po navadi je bilo na sporedu mnogo vzpetin in na slovitem Thourmaletu je odstopil Thevenet.

Letos ni manjkalo niti polemik, saj sta bila kar dva kolesarja diskvalificirana zaradi zaužitja mamil, poleg tega pa so kolesarji tudi stavkali, ker so bile po njihovem mnenju nekatere etape prenaporne.

«Tour de France» je bil tudi dobra preizkušnja pred svetovnim prvenstvom, ki bo 27. avgusta v Adenauu v ZRN. Mladi Bernard Hinault je s svojo zmago dokazal, da sodi v krog favoritov in da bo izredno nevaren tekmec Moserju in ostalim.

Vrstni red zadnje, 22. etape (Senlis - Pariz)

1. Knetemann (Niz.), ki je prevozil 161,800 km v 4.22'46'' s p.h. 36,945 km na uro
2. R. Maertens (Bel.) po 1''
3. Lubberding (Niz.)
4. Den Hertog (Niz.) po 2''
5. Bertin (Fr.) po 3''
6. Esclassan (Fr.)
7. Van der Hoek (Niz.)
8. Hezard (Fr.)
9. Decauwer (Bel.)
10. Snaders (Fr.)

KONČNA SKUPNA LESTVICA

1.	Bernard Hinault (Fr.)	108.18'
2.	Zoetemelk (Niz.)	po 3'56''
3.	Agostinho (Port.)	po 7'04''
4.	Bruyere (Bel.)	po 9'04''
5.	Seznec (Fr.)	po 12'50''
6.	Wellens (Bel.)	po 14'38''
7.	Galdos (Šp.)	po 17'08''
8.	Lubberding (Niz.)	po 17'35''
9.	Van Impe (Bel.)	po 21'01''
10.	Martinez (Šp.)	po 22'58''

AFRIŠKE IGRE

Egiptovski tekmovalci iz protesta zapustili Alžir

ALŽIR — Na 3. afriških igrah v tem kraju je prišlo, žal, do skrajno nešportnega dogodka, ki bo gotovo imel negativne posledice pri razvoju teh iger in sploh pri razvoju vsega afriškega športa.

Po nogometni tekmi med Egiptom in Libijo, ki se je zaključila z zmago Egipčanov v 1:0, je namreč prišlo do hudih izgredov in do splošnega pretepa.

Iz protesta je vseh 240 tekmovalcev, ki zastopajo Egipt na teh igrah, zapustilo Alžir.

Nedvomno so bili izgredi na tej nogometni tekmi in nadalnji odstop Egipta le posledica globljih političnih sporov med udeleženci afriških iger.

V PROMETNI NESREČI

Morerodova poškodovana

MARTIGNY — Bivša svetovna smučarska prvakinja Lise Marie Morerod se je huje poškodovala v prometni nesreči.

Morerodova se bo morala zdraviti več kot mesec dni.

AVTOMOBILIZEM

NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Giacomelli prvak

Bruno Giacomelli je z zmago na «Veliki nagradi Sredozemlja» v Perguzi osvojil naslov evropskega prvaka formule 2.

Mladi italijanski pilot je v nedeljo dosegel že šesto letošnjo zmago z avtomobilom znamke march bmw; drugi se je uvrstil Italijan ameriškega porekla Cheever (march-bmw), tretji pa je bil Daly (chewron).

Švicar Surer, drugouvrščeni na skupni lestvici je odstopil.

Giacomelli je tako že prvak. Do konca prvenstva pa manjkajo še tri dirke. Giacomelli je že nastopil v formuli 1. današnja zmaga pa mu odpira velike možnosti za nadaljnjo udejstvovanje na najvažnejših dirkah, saj so vsi bivši evropski prvaki danes proslavljeni dirkači (Depailler, Laffitte, Regazzoni, Peterson).

NOGOMET

MILAN — Jutri bo občni zbor združenja nogometnih profesionalnih društev, na katerem bodo izvolili novega predsednika. Po neuradnih vesteh ima največ možnosti za izvolitev bivši sodnik Renzo Richetti.

NOGOMET

«POLPROFESIONALNA BORZA»

Triestina boljša v obrambi

V obrambi, ki je bila šibka točka tržaškega moštva, bodo odslej igrali: Mascheroni, Prevedini in Cei - Odšla Dri in Mitri

V soboto se je zaključil poletni prestopni rok tudi za nogometaše polprofesionalnih ekip tretje in četrte lige. Premikov, kot že med profesionalci, je bilo mnogo, značilno za polprofesionalni rok pa je, da najboljši igralci vseh klubov zapuščajo matično društvo in prestopijo v profesionalna moštva višjih lig, tako da je ob koncu pravzaprav nemogoče sklepati, katero moštvo se je najbolj ojačilo.

Navadno je boljša tista ekipa, ki je svoje talente skušala obdržati, čeprav so ponudbe zelo laskave. Med tem prav gotovo ne sodi Triestina, ki je svoja najboljša igralca po predvidevanju prodala: tako bo 20-letni vezni igralec Mitri odslej nastopal v vrstah drugoligaša Ternane, medtem ko bo srednji napadalec Dri ojačil moštvo Mantove, ki nastopa v isti ligi kot Triestina. Triestino sta zapustila tudi branilca Berti (S. Angelo Lodigiano) in pa Pezzopane (Chieti). Za vse te igralce pa Triestina ni pridobila čistega denarnega dobička, temveč jih je v glavnem zamenjala za nove nogometaše, kar še enkrat potrjuje, da je denarja v nogometnih klubih pravzaprav bolj malo in da so velike denarne vsote večkrat le napovedane ne pa dejansko izplačane.

Triestina je tako predvsem ojačila obrambo, ki je bila šibka točka lanskega prvenstva. Tržaška obramba bo letos zadobila popolnoma nov videz, saj je k Triestini prestopilo kar troje branilcev.

Iz Lodija sta prišla čistilec Mascheroni (1954) in srednji branilec Prevedini (1953), iz Taranta pa še Cei (1958). Predvsem zanimiv je nakup branilca Ceia, ki ga je Triestina dobila namesto Mitrija, saj je ta komaj 20-letni branilec že leto dni uspešno igral v drugi ligi. Mascheroni pa je letos veljal za enega izmed najboljših čistilcev tretje lige.

Na sredini igrišča bo Triestino ojačil Quadrelli (Mantova), ki ga je Triestina brezuspešno zasledovala že vrsto let. Quadrelliju se je pred leti obetala uspešna kariera v vrstah Torina, nato pa je nekoliko razočaral. Vseeno pa je bil v lanskem prvenstvu eden izmed boljših igralcev lombardijske Mantove.

V napadu bo poleg Andreisa in namesto Drija deloval napadalec Panozzo (1949), ki je igral pri Chietiju in Pistoieseju. Ta igralec je pravzaprav največja neznanka. Trener Tagliavini pa zatrjuje, da je Panozzo odličen napadalec, čeprav se lani ni posebno izkazal.

Triestina je tako zaključila letošnje nakupe, skušala pa bo prodati nekatere igralce, ki ji letos ne bodo služili.

Klub bodo tako zapustili najverjetneje branilec Salvadori, napadalec Rossi ali Marcolini in še nekateri mlajši nogometaši.

Končna sestava ekipe bo tako znana šele ob koncu prvega dela priprav, ki bodo začele že danes.

Če je letošnji prestopni rok Triestina opravila uspešno, pa bo kot vedno pokazal potek prvenstva, ki se bo začel 1. oktobra.

TOTIP

1. —	1.	Foinica	1
	2.	Bardineto	X
2. —	1.	Enciclopedia	1
	2.	Sceba	X
3. —	1.	Gettasto	X
	2.	Kerbela	2
4. —	1.	Brick	2
	2.	Musetta	X
5. —	1.	Chianti	2
	2.	Narzole	2
6. —	1.	Vobarno	2
	2.	Imabu	X

KVOTE

12 —	36.583.294 lir
11 —	653.773 lir
10 —	49.700 lir

TENIS

NA MEDNARODNEM PRVENSTVU

Borg premagal Barazzuttija

BAASTAD — V finalnem srečanju mednarodnega prvenstva Švedske je domačin Bjorn Borg premagal Italijana Corrada Barazzuttija z visokim izidom 6:1, 6:2.

Končni izid ni bil nikoli v dvomu, saj je wimbledonski zmagovalec tako rekoč razpolagal z nasprotnikom, ki je osvojil le tri igre. Barazzutti, ki je bil lanski zmagovalec tega prvenstva, je že od vsega začetka prepustil pobudo nasprotniku, čeprav se je izkazalo, da je bil Borg le v poprečni formi.

V polfinalnem srečanju je Barazzutti premagal Madžara Taroczyja (6:3, 1:6, 7:5) in se je tako oddolžil za pekoč poraz, ki ga je utrpel v spopadu za Davisov pokal, ko je bila Italija izločena.

Connors zmagal

WASHINGTON — Na turnirju «Grand Prix» je American Jimmy Connors v finalnem srečanju premagal rojaka Eddija Dibbsa po dveh setih (7:5, 7:5). Igralca pa sta se bolj kot med sabo, borila proti vročini. Nad r. ečnim igriščem je bilo namreč kar 42 stopinj.

Prvi trije uvrščeni na nedeljski kolesarski dirki na kronometer v Bazovici. Na sredi: Klavdij Marušič (Adria), zmagovalec te dirke

MEDNARODNO TEKMOVANJE NA SKI-ROLKAH V KAMNIKU

Velik uspeh devinskih tekmovalcev

Med starejšimi pionirji je SK Devin osvojil kar prva tri mesta
Podvig mladinca Pavla Antoniča - Kmalu obisk jugoslovanskega trenerja

Tekači - rolkarji SK Devin so se v nedeljo udeležili ski-roll tekmovanja v Kamniku, ki ga je organiziral CK Kamnik, v okviru občinskega praznika.

Tekmovanja se je udeležilo pet klubov.

Uspehi naših tekačev so bili odlični. V kategoriji najmlajših je Elio Iori, kljub padcu, zasedel tretje mesto, poudariti pa moramo, da smo na nedeljskem tekmovanju videli «novega Eliota», na tem tekmovanju je namreč pokazal borbenost, ki mu je doslej manjkala. Upamo, da bo ta atlet še naprej tako napredoval in v tem primeru bo gotovo žel boljše rezultate.

Mitja Pernarčič, ki je tudi tekmoval v tej kategoriji, je, kljub temu da je tri leta mlajši od norme, zasedel šesto mesto in si je tako zagotovil svojo prvo diplomo. Osmo mesto je zasedel Ervin Iori.

Pravo zmagoslavje pa so Devinčani želi med starejšimi pionirji, kjer so zasedli kar tri prva mesta. Kot je že navada, je zmagal Giann Legiša. To je že njegova četrta zmaga na tekmovanjih v Sloveniji. Drugo mesto je zasedel Boris Gruden, tretji pa je prispel na cilj Aleš Gruden. Med mladinci je nastopil Pavel Antonič, ki je osvojil tretje mesto.

Lahko mirno trdimo, da je Pavel v Kamniku dosegel svoj najboljši rezultat v zadnjih sezonah. Takoj po startu je nesrečno padel in je seveda obtičal na zadnjem, to je 16. mestu. Z izredno požrtvovalnostjo je Pavel vstal in začel boj, ki je navdušil prisotno občinstvo. Po prvem krogu 1200 m — je bil še vedno na zadnjem mestu, potem pa je iz kroga v krog izboljševal svojo pozicijo, tako da se je pojavil na cilju skupaj v drugouvrščenim, ki ga je prehitel le za nekaj centimetrov.

Rezultate tega tekmovanja ocenjujejo v devinskem taboru zelo pozitivno in prepričani so, tako odborniki, kot tudi atleti sami, da bo nova sezona dokaj uspešna.

Pred koncem meseca bo treningom teh atletov prisostvoval tudi pomožni trener jugoslovanske reprezentance, ki bo v desetih dneh nudil veliko nasvetov tako atletom kot tudi klubskemu trenerju.

Ob koncu na še dodamo, da bo SK Devin imel svoj redni četrti občni zbor v soboto, 5. avgusta t.l., v Mavhinjah, v gostilni «Terčon», ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vodstvo kluba toplo priporoča vsem članom, da se tega občnega zbora zaradi velike važnosti gotovo udeležijo.

Š. F.

BOKS

PO JACOPUCCIJEVI SMRTI

Tri sodna sporočila

BOLOGNA — Včeraj so v bolonjski mrtvašnici opravili obdukcijo trupla nesrečnega boksarja Angela Jacopuccija, ki je umrl prejšnji petek. Obdukcijo so opravili po sodnem naročilu, ker je medtem državno pravdništvo v Bologni izdalo tri sodna sporočila v zvezi z Jacopuccijevo smrtjo. Manager Rocco Agostino, zdravnik Ezio Pimpinelli, ki je po dvoboju pregledal boksarja, ter sodnik Beldeyrou so namreč obtoženi nenamernega umora. Pravdni namestnik Angelo Rubini je v nedeljo tako nastopil, ker je Jacopuccijeva smrt vzbudila veliko ogorčenost v vsej italijanski javnosti. Preiskavo sedaj vodi načelnik preiskovalnega urada bolonjske sodnije Angelo Vella, ki pričakuje izid obdukcije, da bo lahko rešil kopico vprašanj. Vella hoče v prvi vrsti vedeti, če je bil Angelo Jacopucci v stanju, da bi lahko stopil na ring in če je bil v določenem momentu srečanja z zdravstvenega vidika sposoben, da nadaljuje dvoboj ter če so vzrok smrti le siloviti udarci angleškega boksarja Alana Minterja. Govori se tudi o tem, da je Jacopucci pred srečanjem zaužil mamila, a to bo izredno težko dokazati, ker so nesrečnemu boksarju večkrat opravili transfuzije krvi v bolonjski bolnišnici in bo tako kemična analiza zelo problematična. Zaradi tega so bile tudi obtožene tri osebe, ki bodo morale bolonjskemu pravdniku razjasniti vrsto vprašanj; Agostino bo moral poročati o telesni pripravi ter o razlogu, zaradi katerega ni prekinil dvoboja, sodnik Baldeyrou bo moral povedati, zakaj ni prekinil srečanja, ko je bil Jacopucci v velikih težavah, zdravnik Pimpinelli pa bo moral razjasniti, zakaj je boksarju iz Tarquinije po srečanju dovolil, da je nemoteno odšel z ostalimi v restavracijo. Vsekakor moramo povedati, da bo zelo verjetno sodna preiskava dolga in težavna, tako da bo med tem časom šlo marsikaj v pozabo.

KOŠARKA

TURNIR V GRADEŽU

Hurlingham prvi

Tržaški košarkarji so premagali vse ostale tri nasprotnike - Zadovoljili predvsem v obrambi

GRADEŽ — V Gradežu se je zaključil mednarodni košarkarski turnir, na katerem je tržaški Hurlingham, kot edini neporažen, zasluženo osvojil prvo mesto.

Tržačani so v nedeljo odpravili še italijanskega prvoligaša Amaro Harrys (bivši Fernet Tonic).

Lombardijevi varovanci so tudi v tem srečanju zadovoljili predvsem zaradi dobre in zanesljive obrambe, s katero so stalno spravljali v težave nasprotnika, obenem pa so s hitrimi protinapadi polnili nasprotnikov koš.

Zopet se je tudi v tej tekmi izkazal Baiguera, ki je dosegel 20 točk in je obenem tudi odlično vodil igro svojih. Dobro so igrali tudi Jacuzzo, Meneghel in oba Američana De Vries ter Soderberg. Bolj malo sta igrala slovenska košarkarja Klavdij Starc in Mauro Čuk, ki pa sta si na teh srečanjih lahko nabrala nove izkušnje.

Izida zadnjega kola

Hurlingham - Amaro Harrys 81:71 (42:33)
Akademik - New Release 77:71 (39:36)

Končna lestvica

1. Hurlingham Trst 6; 2. Amaro Harrys 2; 3. Akademik Sofija 2; 4. New Release 2.

Za najboljšega košarkarja turnirja so izbrali Castellana (New Release), najboljši strelec pa je bil član Akademika Stotčewski, ki je v treh tekmah dosegel 78 točk.

SABLJANJE

SP V HAMBURGU

Po pričakovanju Sovjetski zvezi največ kolajn

HAMBURG — Kot je bilo pričakovati, je Sovjetska zveza osvojila največ kolajn tudi na svetovnem prvenstvu v tem kraju.

SZ je bila premočno prva tudi na posebni skupni lestvici za «Pokal narodov».

Kolajne

	z	s	b
SZ	3	4	1
Madžarska	2	0	0
Francija	1	2	0
Poljska	1	1	0
ZRN	1	0	2
ČSSR	0	1	0
Italija in Švedska	0	0	2
Romunija	0	0	1

Lestvica za «Pokal narodov»

SZ 79; Francija 40; Madžarska 35; Poljska 31; ZRN 27; Romunija 18; Italija 15 itd.

NOGOMET

PRIJATELJSKA SREČANJA

Jugoslovanski prvoligaši že v formi

V okviru priprav za bližnje prvenstvo so jugoslovanski prvoligaši odigrali vrsto prijateljskih srečanj.

Sloboda iz Tuzle je, kljub slabi igri, z golom, ki ga je v zadnji minuti dosegel Sarajlić premagala švedsko ekipo Lilleströma z 2:1.

Z istim izidom je novosadska Vojvodina v Gradcu premagala tamkajšnjo ekipo GAK (strelca Dragojević, Novaković).

Na turnirju v Šabcu je Crvena zvezda odpravila Borca iz Čačka s 3:1 z goli V. Petrovića, Savića in Jelikića. Moštva Sarajeva, Trepče in zagrebškega Dinama pa so se pomerili z nižjeligaškimi ekipami.

Sarajevo je premagalo Azota s 4:2, Trepča Bane s 3:0 in Dinamo pa Rudarja z 1:0.

KOLESARSTVO

DIRKA NA KRONOMETER V BAZOVICI

SLAVJE K. MARUŠIČA (ADRIA)

Tekmovanje, ki ga je priredil KK Adria in ki je veljalo za «2. Trofejo Lorenzi - Močilnik», je zelo dobro uspelo - Najboljši zastopnik iz Slovenije je bil Lojze Dežman (Kokrica Kranj)

Klavdij Marušič je zmagovalec nedeljske kolesarske dirke na kronometer za «2. trofejo Lorenzi - Močilnik», ki jo je na 14.300 km dolgi progi iz Bazovice do Opčin in nazaj priredil Kolesarski klub Adria iz Lonjerja.

Marušič je na cilju za tri sekunde prehitel lanskoletnega zmagovalca Jurado, tako da se je lanskoletni vrstni red na prvih dveh mestih tokrat spremenil v korist lonjerskega kolesarja, ki je bil vseskozi najboljši, saj je imel nekaj sekund prednosti že pri vožnji na prvem delu proge. Zmagoslavje lonjerskega društva pa je dopolnil še Duilio Ferluga, ki se je uvrstil na odlično šesto mesto ter tako uresničil predvidevanja, da bo med protagonisti dirke. Dobro so se odrezali tudi ostali kolesarji Adrie, Macarol, Bonanno in Poropat. Na dirki je nastopilo 36 kolesarjev, med katerimi je bilo tudi šest kolesarjev kluba Kokrica iz Kranja, med katerimi se je najbolje odrezal Lojze Dežman z odličnim štirinajstim mestom.

Praktično so se dirke udeležili vsi najboljši tržaški specialisti v vožnji na kronometer, posebno zanimiva pa je bila borba med zadnjimi, ki so startali v presledkih dveh minut, saj so vsi najboljši, startali med zadnjimi. Vendar pa je bilo že po začetnih kilometrih jasno, da se bo boj za osvojitev trofeje bil med Marušičem ter Jurado, ki sta vozila zadnja. Potem ko je lonjerski predstavnik ob prihodu na cilj zabeležil najboljši čas, so vsi nestrpno čakali z uro v roki prihod Jurade, saj se je dirka odločila prav v zadnjih metrih, ko ni uspelo tržaškemu kolesarju, da bi prehitel končnega zmagovalca. Če bi čas spremenili v metre, bi opazili, da je bila razlika med prvouvrščenima le borih dvajset metrov.

1. Klavdij Marušič (KK Adria), ki je 14,300 km dolgo progo prevozil v 21'03''2 s poprečno hitrosjo 40,753 km na uro

2.	Jurada (Cremcaffè)	21'05''1
3.	Zerial (ACT)	21'28''3
4.	Giustina (CRA Italcant.)	21'39''6
5.	Colus (CRA Italcantieri)	21'41''8
6.	Ferluga (Adria)	21'53''1
7.	Dal Ben (SCAT Capponi)	21'53''7
8.	Bevilacqua (UC Triestini)	21'55''3
9.	Riccobon (Ferroviario)	21'55''5
10.	Marega (SCAT Capponi)	21'57''5
14.	Dežman L. (Kokrica)	22'13''6
21.	Macarol (Adria)	22'33''1
23.	Plestenjak (Kokrica)	22'40''9
24.	Bonanno (Adria)	22'42''2
27.	Poropat (Adria)	22'53''
29.	Hafner (Kokrica)	23'03''
32.	Dežman B. (Kokrica)	23'14''8
34.	Dolinšek (Kokrica)	24''44''3

Trofeja prireditelja je kot najboljšemu pripadla zmagovalcu Marušiču, medtem ko je bil najboljši med prvimi petimi klub CRA Italcantieri iz Tržiča, ki je po zaslugi Colusa in presenetljivega Giustine osvojil ekipno zmago.

Jugoslovanski kolesarji pa, ki so nastopili na lonjerski dirki na kronometer, so na podobni dirki nastopili že v soboto, ko so v Kamniku vozili na 15 km dolgi progi v dvojicah za «2. pokal Danila Pertota», kjer je zmagal Plestenjak.

Na posebni lestvici za Trofejo Adrie, kjer se upoštevajo uvrstitve na vseh treh dirkah, ki jih letos prireja Adria, pa je po drugi vožnji prešel v vodstvo Marušič z 48 točkami, pred Jurado. 46 točk.

Na sporedu je sedaj še ena dirka, in sicer 1. oktobra.

* * *

Amaterji so v nedeljo dirkali v Varianu na 148 km dolgi progi, ki je bila izredno naporna predvsem zaradi dveh vzponov — Clauzetto in Sella Chianzutan.

Startalo je preko šestdeset kolesarjev, na cilj pa jih je prispelo le sedemnajst, kar priča o težavi proge. Z lažjo prednostjo je zmagal Bacchin iz Trevisa, medtem ko je v sprintu preostalih kolesarjev osvojil drugo mesto Giovanni Moro. Na dirki je nastopil tudi lonjerski kolesar Godnič ter zastopstvo ljubljanskega kluba Rog, vendar pa ti kolesarji niso imeli sreče in se niso uvrstili med prvo petnajsterico.

R. Pečar

MILAN — Združenje nogometnih profesionalnih društev je na včerajšnji seji odločilo, da ne bodo smeli biti skupni prejemki v prihodnji sezoni višji od letošnjih.

Združenje je tudi določilo najmanjše prejemke profesionalnih nogometašev: 6.960.000 (profesionalec A lige), 4.260.( ) (polprofesionalec A lige), 5.160.000 (profesionalec B lige), 3.120.000 (polprofesionalec B lige).

V ORGANIZACIJI TPK SIRENA (OD 13. DO 19. 8.)

JADRALNI TEČAJ

Strokovna pomoč JK Jadro - Tečaj bo v Koprskem zalivu - Udeleženci bodo taborili v Ankaranskem zalivu

Meseca avgusta namerava tržaški pomorski klub Sirena organizirati s pomočjo koprskega jadralnega kluba Jadro tečaj jadranja za najmlajše, na jadrnicah tipa optimist. Tečaja se bodo udeležili otroci od devetega do dvanajstega leta, trajal pa bo sedem dni, od 13. do 19. avgusta.

Tečaj bo potekal v koprskem zalivu, pod strokovnim vodstvom izkušenega trenerja, ki ga bo prijateljsko dal na razpolago koprski klub, ki bo nudil TPK Sirena tudi zadostno število jadrnic tipa optimist.

Med tečajem bodo udeleženci taborili v ankaranskem kampingu, in sicer v tistem delu kampinga, ki je predviden za skupinsko taborjenja. Ves čas taborjenja bo prisotnih več članov pomorskega kluba Sirena, ki bodo skrbeli, da bo lahko tečaj v redu potekal, pridružijo pa se lahko tudi vsi tisti starši, ki jih pobuda zanima in ki razpolagajo s svojimi osebnimi šotori.

Šotore lahko postavijo v tistem delu kampinga, ki je predviden za zasebnike, kolikor ne bi bilo potrebnega prostora na zemljišču, namenjenem za skupinske tabore.

Tečajniki bodo po zajtrku odhajali v prostore kluba Jadro, zvečer pa se bodo vračali v tabor na večerjo. Kosili bodo v koprskem dijaškemu domu, poskrbljeno pa bo tudi z dopoldansko in popoldansko malico.

Potreben pogoj za pristop k tečaju, poleg starostne meje, je zadostno znanje plavanja, ki ga bo preverilo vodstvo tabora pred začetkom tečaja. Tečajniki morajo tudi prinesti pismeno privoljenje staršev, da se lahko tečaja udeleže; z njim si starši prevzemejo odgovornost za vsako nepredvideno nezgodo med potekom tečaja. Med tečajem samim bo za čimvečjo varnost skrbelo vodstvo tečaja in posebej za delo z mladino navajeni strokovni kadri koprskega kluba Jadro, ki ima na področju jadrnic tipa optimist res bogato izkušnjo.

Za vse dodatne informacije v zvezi s tečajem se obrnite v popoldanskih urah (od 13.00 do 18.00) na člana glavnega odbora Sirene Bogdana Milića (telefonska številka 793-808 - Primorski, stavnica).

TPK Sirena glavni odbor

ATLETIKA

NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Tudi Goričani danes v Rimu

Guido Del Giudice, član goriškega društva «Atletica Goriziana», je na mednarodnem mitingu v Celju postavil nov deželni rekord v teku na 800 metrov s časom 1'49''4. To je tudi drugi letošnji najboljši čas v Italiji. Bolje od njega je namreč tekel le Carlo Grippo.

Guido Del Giudice se bo danes udeležil v Rimu, skupno s članskimi tovariši Gigijem Calligarom (400 m in štafeta 4x400 m), Luigijem Russom in Diegom Travaginom (štafeta 4x400 m), italijanskega prvenstva v atletiki.

Piknik na Opčinah, praznik v Trebčah

Polet je v nedeljo priredil uspel piknik ob kotalkališču na Opčinah

Na športnem prazniku ŠD Primorec v Trebčah je bilo tudi tekmovanje v «briškoli»

KROS V LONJERJU

Skromna udeležba a dobri izidi

V okviru vaškega praznika je bil v soboto v Lonjerju zadnji od treh krosov za učence osnovne ter srednje šole na Katinari. Zaradi počitnic ni bila udeležba tako številna, kot je pričakoval organizator, vseeno pa so nekateri tekmovalci dosegli dobre izide.

IZIDI

1., 2. in 3. razred osnovne šole

1. Aleksander Lorenzi 1'41''; 2. Danjel Jakomin 1'43''; 3. David Milano 1'59''.

4. in 5. razred osnovne šole

1. Alfred Zudek 2'36''; 2. Damjan Glavina 2'39''; 3. Karel Glavina 3'03''; 4. Vilijem Lorenzi 3'12''.

Srednja šola

1. Fausto Bonanno 4'22''; 2. David Gregori 4''22''5; 3. Fabio Bregadini 4'46''; 4. Igor Kakovič 4'49''; 5. Andrej Čok 4'51''.

DEKLICE

Osnovna šola

1. Tanja Kakovič 1'41''; 2. Lara Milano 2'05''; 3. Elena Lorenzi 2'09''.

Srednja šola

1. Elena Lorenzi 2'37''.

Za 1., 2. in 3. razred osnovne šole je bil tek na 400 m, za 4. in 5. razred osnovne šole tek na 700 m, za srednjo šolo tek na 1100 m in za deklice osnovne šole tek na 400 m in za srednjo šolo tek na 700 m.

Ruzzier

RICCIONE — Včeraj se je v tem kraju začel mednarodni teniški turnir za pokal «Matteoli», ki se bo končal v nedeljo. Favoriti za končno zmago so na tem turnirju Zugarelli (Italija), Eke in Ewert (Avstralija) ter Ogden in Neely (ZDA).

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 25. julija 1978

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» • DZS • 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanija-Julijska krajina se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NA SEJI TAJNIŠTVA FEDERACIJE

SINDIKATI BODO JUTRI PROUČILI REFORMO SOCIALNEGA SKRBSTVA

V središču pozornosti tudi vladni načrt za omejevanje javnih izdatkov, ki ga je izdelal minister Pandolfi

RIM — Reforma socialnega skrbstva in omejevanje javnih izdatkov bosta osrednji temi jutrišnjega sestanka tajništva enotne sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL. Predvsem kar zadeva reformo socialnega skrbstva, ki predvideva reorganizacijo ustanove INPS in vrsto novih norm in določil za pokojnine, so v preteklem tednu sindikati imeli vrsto sestankov z raznimi ministri in predstavniki delodajalcev, med katerimi je bil gotovo najpomembnejši sestanek z ministrom za delo Scottijem, ki je neposredno izdelal osnutek za reformo socialnega skrbstva.

Kot je znano, predvideva reforma novo vlogo ustanove INPS, ki bi morala v prihodnosti zajeti tudi socialno skrbstvo neodvisnih delavcev in prav ob tem argumentu so si stališča sindikatov in ministra za delo dokaj različna. Vsekakor bodo o tem pekočem vprašanju razpravljali tudi na sestanku med vlado in strankami, ki jo podpirajo, ki bo predvidoma v prvi polovici avgusta.

Medtem pa se nadaljuje ostra razprava glede načrta za omejevanje javnih izdatkov, ki ga je pred časom izdelal zakladni minister Pandolfi. Ta načrt namreč spada v splošni triletni plan za izhod iz gospodarske krize, ki ga bo Andreottijeva vlada podrobneje izdelala septembra, potem ko bo imela vrsto sestankov s strankami, sindikati in podjetniškimi predstavništvi. Pandolfijev načrt predvideva namreč omejevanje javnih izdatkov za približno 1.000 milijard lir, ni pa še točno znano, na katerih gospodarskih področjih namerava vlada izvesti omejevanje: vsekakor krožijo govorice, da so v načrtu tudi velika zmanjšanja podpor v korist javnim upravam in predvsem občinam in deželam. V tem okviru so vzbudila tudi val polemik različna stališča ministrov za delo in za industrijo glede potrebe po novih delovnih mestih v prihodnjih treh letih. Minister Scotti je namreč mnenja, da bi moral triletni gospodarski načrt predvideti kar 900 tisoč novih delovnih mest, minister za industrijo Donat Cattin pa je bil očitno različnega mnenja, ko je izjavil, da bo v prihodnjih treh letih mogoče ustvariti največ 300 tisoč delovnih mest. Protislovna mnenja raznih ministrov, ki so pristojni za gospodarska vprašanja, še enkrat dokazujejo, da bo izhod iz gospodarske krize, ki pesti državo, možen le takrat, ko bo tudi vlada zavzela enotna stališča na ta račun. To je prav ena izmed kritik enotne sindikalne federacije, ki je tudi na zadnjem sestanku tajništva obtožila vlado, da ne spoštuje bistvenih točk sporazuma o industrijski preusmeritvi, ki so ga izdelale stranke vladne večine.

Jasen primer neuresničenih obveznosti so področni načrti, ki zadevajo zelo pomembne industrijske stroke, kot so kovinarstvo, tekstilna in kemijska industrija ki so bistvenega pomena za gospodarski razvoj Italije. V tem okviru so sindikati oklicali več področnih stavk, pred kratkim pa vsedržavno stavko poldržavnih podjetij, ki se nahajajo v hudi krizi. V tem tednu je na sporedu več sestankov enotnih področnih sindikalnih zvez, ki imajo nalogo sestaviti podrobne analize gospodarskega stanja v raznih predelih države, posebno pa na jugu, kjer je položaj nekaterih velikih poldržavnih podjetij, kot sta npr. Montedison in Liquichimica, skorajda dramatičen. V prihodnjem mesecu, razen če ne bo prišlo do uresničenja obveznosti s strani vlade, pa sindikati ne izključujejo možnosti morebitne vsedržavne splošne stavke. (st)

Delegacija skupščine SFRJ zaključila obisk v ZDA

BEOGRAD — Delegacija skupščine SFRJ, ki jo je na večdnevnem uradnem obisku v ZDA vodil predsednik Dragoslav Marković, se je včeraj vrnila v domovino.

Ob prihodu je dal Dragoslav Marković na beograjskem letališču daljšo izjavo za tisk, v kateri je poudaril, da so se v Ameriki mudili na povabilo obeh domov kongresa ter da so jim gostitelji omogočili, da so si poleg Washingtona ogledali tudi druge dele te velike in raznolike dežele. Poudaril je še, da so se gostitelji zelo zanimali za razvoj Jugoslavije in za njen demokratični samoupravni socialistični sistem. Obojestransko je bilo tudi ugotovljeno, da se jugoslovansko - ameriški odnosi nenehno poglabljajo in da obstajajo ugodni pogoji za nadaljnjo utrditev le-teh.

Med igranjem strel v glavo

NEAPELJ — V revni neapeljski četrti Marinella je bila med igro s strelom v senca težko ranjena 11-letna Teresa Buonagurio. Otrok se je skupaj s prijateljico in tremi nekaj let starejšimi prijatelji zadrževal v stanovanju enega izmed prijateljev, ki je ostal sam doma, ker so starši odpotovali na morje. In prav ta je v šali skušal dobiti verižico, ki jo je imela Teresa okrog vratu, na njeno nasprotovanje je vzel očetov samokres in zagrozil, da bo streljal. Trikrat je sprožil petelina, ne da bi ustrelilo, nato pa je odprl bobnič, ga naravnal, da je bil edini metek pred sprožilcem in ustrelil. Ko je otrok obležal v mlaki krvi, se je skupinica razbežala.

Policija je v stanovanju zaplenila še štiri lovske puške in dve pištoli. Zdravstveno stanje male deklice je kritično, zdravniki oddelka za oživljanje neapeljske bolnišnice Cardarelli so si namreč pridržali prognozo, saj ji je krogla prestrelila lobanjo. Preiskovalci sedaj vneto iščejo ranilca in njegovega očeta, ki je imel na domu, dostopno vsakomur, celo orožarno.

Kitajsko-japonska pogajanja v Pekingu

PEKING — Kitajska in japonska delegacija, ki se od prejšnjega petka pogajata o morebitni sklenitvi pogodbe o miru in prijateljstvu med obema državama, sta se včeraj že tretjič sestali. Ob koncu srečanja sta voditelja obeh delegacij, kitajski namestnik zunanjega ministra Han Nien-lung in japonski veleposlanik v Pekingu Šoji Sato, izrazila zadovoljstvo zaradi uspešnega poteka pogovorov.

TURIN — Pripadniki «azione rivoluzionaria» si lastijo atentat na turinsko agencijo «IBM», kjer je zastrašilna bomba povzročila le nekaj škode pred vhodov.

Oborožen spopad v Salisburyju med gverilci in Smithovo policijo

SALISBURY — Prvič, odkar se je pred šestimi leti začel oborožen boj med osvobodilno fronto Zimbabveja in Smithovo rasistično policijo, je prišlo do spopada v samem mestu Salisburyju. Podatki so sicer samo iz krogov policije in so torej skrajno pristranski, vsaj kar zadeva konkretne številke. Policija namreč govori o treh ubitih gverilcih in o dveh ranjenih in ujetih, ne omenja pa, kako je do spopada prišlo. Že to pa, da odkrito priznava, da je v Salisburyju prišlo do oboroženega spopada med policijskimi silami in gverilci, priča o stopnjevanju dejavnosti osvobodilnih gibanj, neposredno po sestavi začasne prehodne vlade, v kateri so tudi predstavniki temnopoltih domačinov. V to vlado voditelja obeh gibanj, ki imata v Rodeziji največ pristašev, Robert Mugabe in Jošua Nkomo nista hotela stopiti, še več, napovedala sta, da se bo oborožen boj še zaostril, dokler ne bo vsa oblast prešla v roke ljudstva Zimbabveja.

Pred tednom dni je 22-letni Rueben Danga na tiskovni konferenci, ki je bila na sedežu ministrstva za informacije izjavil, da pripada ljudski revolucionarni vojski Zimbabveja in da je prišel v Rodezijo z namenom, da umori vse štiri črnske predstavnike v začasni vladi, se pravi Chirauja, Sitholea, Chikeremo in Muzorevo. V svoji tiskovni konferenci je tudi dejal, da se v Salisburyju že nahaja šesterica oboroženih gverilcev, ki ima tudi to nalogo. (if)

Pred vrhom neuvrščenih

Prisrčno snidenje med jugoslovanskim predsednikom Titom in alžirskim voditeljem Bumedienom pred vrhom neuvrščenih v Beogradu

Z BRUSELJSKEGA ZASEDANJA FINANČNIH MINISTROV

Evropski gospodarski skupnosti zagotoviti nov denarni sistem

Minister Pandolfi pozitivno ocenil zasedanje, ker prevladujejo italijanski in britanski predlogi

BRUSELJ — Uresničitev novega evropskega denarnega sistema je bila glavna tema včerajšnjega bruseljskega zasedanja finančnih ministrov devetih članic Evropske gospodarske skupnosti. Sistem so v grobih smernicah nakazali že na evropskem vrhu v Bremenu, včeraj pa so predvsem razpravljali o evropski računski enoti, ki naj bi služila predvsem kot katalizator v tesnejšir odnosih med evropskimi valutami, da bodo lahko denarni odbor in guvernerji osrednjih bank lože opravljali svoje delo. Prav ti denarni organizmi bodo na prihodnjih srečanjih septembra in oktobra sestavili načrt novega evropskega denarnega sistema, ki ga bo odobril evropski svet v Bruslju 4. in 5. decembra in bo stopil v veljavo januarja 1979.

Na včerajšnjem zasedanju sta ponovno prišli do izraza različni stališči o reševanju denarnega problema. Zvezna republika Nemčija in druge «trdnejše» države zagovarjajo prosto nihanje valut za največ 2,25 odstotka. Italija in Velika Britanija pa hočeta osrednje določevanje denarne paritete na podlagi računske enote, da bi vsaka evropska valuta imela jasno določeno razmerje do vseh ostalih valut EGS.

Če upoštevamo izjave italijanskega zakladnega ministra Pandolfija, je bilo srečanje «konstruktivno», saj «so vsi pokazali razpoložljivost in niso vztrajali na dogmatičnih stališčih». Bodoči evropski denarni sistem bo verjetno upošteval predloge Italije in Velike Britanije, saj ne bo upošteval «dvostranskih paritet», temveč osrednje tečaje, ki jih bodo navajali v evropski enoti.

Minister Pandolfi je nato pozitivno ocenil irski predlog o «vzporednih študijah, ki naj gospodarsko šibkejšim državam omogočijo izhod iz krize», saj le vzporednost z reševanjem denarnih problemov predstavlja edino jamstvo, da se uresničijo obveze evropskega vrha v Bremenu. Glede druge točke včerajšnjega dnevnega reda o skupni gospodarski in družbeni strategiji je Pandolfi izjavil, da so vpisali v zaključni dokument italijansko obvezo, sprejeto na bonskem vrhu, da bo leta 1979 povečala za 1,5 odstotka svojo gospodarsko rast v primerjavi z letom 1978.

Med drugim so na včerajšnjem zasedanju proučili tudi smernice bonskega vrha zahodnih industrijskih držav. Ob tem problemu se je Pandolfi dotaknil norm o posojilih EGS Italiji na podlagi določil za srednjeročna posojila, ki pa se nanašajo samo na leto 1978 in jih bodo za prihodnje leto šele določili jeseni, zato je vsak strah preuranjen. Glede italijanskega položaja je minister Pandolfi povsem nepričakovano izrazil zadovoljstvo nad davčnim prilivom, ki s samoobdavčitvijo v juniju dokazuje, da se zmanjšujejo davčne utaje. Neomajno pa je molčal na vprašanja o podrobnostih načrta za sanacijo italijanskega gospodarstva, ki ga bo vlada v kratkem predložila strankam večine. Omejil se je le na izjavo, da bo glavna tema vladnega načrta krčenje mezdnih izboljšav pri obnovi delovnih pogodb. Italija bo morala med drugim predložiti svoj razvojni načrt evropski komisiji pred 30. septembrom. (voc)

MODENA — V hudi prometni nesreči pri Spilimbergu v bližini Modene so tri osebe izgubile življenje. Avtomobil alfa romeo, v katerem so bile štiri osebe se je zaletel v prikolico nasproti vozečega tovornjaka. 38-letni Giovanni Pozzato, 17-letni Maurizio Scanin in 16-letni Daniele Bellan so bili na mestu mrtvi, medtem ko je bil 35-letni Trentino Moschiati sprejet v bolnišnico s pridržano prognozo.

ALI BO USPELA?

18-letna Patrizia Lecchi bo zastopala Italijo na tekmovanju lepotic v Tokiu (Telefoto ANSA)

SREČEN KONEC PETKOVE UGRABITVE NA SARDINIJI

Izpuščen na svobodo po pomoti ugrabljeni mladenič

OLBIA (Sassari) — Srečno se je zaključila nenavadna ugrabitev 26-letnega Giampietra Arbe, ki so ga roparji po naključju zamenjali z petičnim francoskim inženirjem, 64-letnim Georgejem Louriejem. Roparji so fanta po 26-urnem priporu izpustili.

V petek zvečer je Arba pospremil francoski prijateljici Marie Sollettier in njeno 20-letno hčerko Sabine na letališče, kjer naj bi počakali inženirja Lourieja. Ker je imelo letalo, s katerim bi moral Francoz prispeti, dveurno zamudo, se je trojica vrnila v vilo, kjer preživlja počitnice. Na dvorišču vile so jih presenetili roparji, ki so onesposobili ženski in odpeljali Arbo s seboj. Policijo je o dogodku nemudoma obvestil inženir Lourie, ki se je medtem s taksijem pripeljal z letališča. Preiskovalcem se je takoj porodil sum, da je pri ugrabitvi prišlo do pomote, saj je Arba nepremožen.

Takoj po izpustitvi so raziskovalci zaslišali Arbo, ki je mirno in do potankosti odgovarjal na vprašanja stotnika Murgie in dr. Deiane, funkcionarja kvesture iz Nuora. Ni pa hotel odgovoriti na vprašanje glede njegovega odnosa do 20-letne Sabine. Vsekakor ni sedaj nobenega dvoma, da sta mlada zaročena. Takoj po ugrabitvi bila taka namigovanja demantirana, češ, da je Giampietro Arba navaden «play boy». Obenem je bilo objavljeno v časopisju, da je mladenič zraven tega še brezposeln in propadel filmski igralec. Preiskovalci in sam Arba so izjavili, da je prav širjenje teh vesti pospešilo, da so roparji kmalu opazili pomoto in mladeniča izpustili.

Po srečnem zaključku ugrabitve je inženir Lourie izjavil, da so podatke, ki so bili objavljeni v časopisju, o osebnem življenju Arba, neresnični in da je bil namen teh objav fantova čimprešnja izpustitev. Obenem je dodal, da je fant pošten in velik družinski prijatelj. Izjave Francoza je potrdil sam Arba, ki je povedal, da nikoli ni bil brezposeln ter se nikoli ni ukvarjal s filmom. Primer Giampietra Arbe spominja na ugrabitev visokokvalificiranega belgijskega delavca Alphonsa Helsena, do katere je prišlo 4. aprila 1976. Ugrabitelji so bili namreč prepričani, da imajo v rokah industrijca Ludovica Philsena.

Roparji so uvideli pomoto in, kot v sedanjem primeru, belgijskega delavca izpustili. (ic)

ORGANIZIRALA STA DEPORTACIJO ŽIDOV IZ FRANCIJE

Kölnski sodniki obtožili še dva bivša gestapovca

Lischka, ki ga je isto sodišče obtožilo v petek, je odgovoren, pravi odvetnik Klarsfeld, za deportiranje nad 56 tisoč Židov v nemška taborišča - Geiss obsojen zaradi nacističnega pozdrava na Kapplerjevem grobu

KÖLN — Kölnsko sodišče je sporočilo, da je obtožilo bivšega poveljnika gestapa v Franciji Herberta Hagna in bivšega nacističnega podčastnika Ernsta Heinrichsohna, zaradi sodelovanja pri umorih. Gre za eno od posledic obtožbe Kurta Lischke, bivšega šefa gestapa v Parizu, ki ga je v petek obtožilo isto sodišče. Vsi trije so sodelovali med drugo svetovno vojno pri deportaciji francoskih Židov v nemška koncentracijska taborišča. Za časa vojne so nacisti odpeljali v koncentracijska taborišča nad 73 tisoč francoskih Židov, od katerih je velika večina umrla v plinskih celicah taborišč v Auschwitzu in Majdanku.

Hagen, ki trenutno vodi neko podjetje v Porenju, je bil najprej pomočnik šefa gestapa generala Oberga, nato pa je to odgovornost prevzel sam in se je med vsem časom svojega bivanja v Franciji aktivno ukvarjal z deportacijo Židov. Heinrichsohn, ki je trenutno odvetnik v Bürgstadtu, pa je bil odgovoren za brezhibno delovanje transportov.

Oba zločinca sta na svoji včerajšnji tiskovni konferenci zavrnila, kot je bilo pričakovati, sleherno odgovornost. Bila sta namreč v dobri veri, trdita, saj sta mislila, da bodo Žide v Nemčiji zaposlili v delovnih akcijah. Še dobro, da se nacista nista izgovarjala, češ da sta bila prepričana, da gredo Židje v Nemčijo na letovanje.

Nacistični vojni zločinec Kurt Lischka, ki mu je nemško sodišče v petek pripisalo odgovornost za smrt približno 33 tisoč francoskih Židov, naj bi bil odgovoren še za tragični konec nadaljnjih 23.000 Židov. Tako trdi odvetnik Serge Klarsfeld, predsednik organizacije, ki si prizadeva, da bi oblasti kaznovale nacistične zločince, ki so med drugo svetovno vojno delovali v Franciji. Klarsfeld se sklicuje na kronološke podatke o številu iz Francije deportiranih Židov. Iz teh podatkov jasno izhaja, da so nacisti v obdobju, ki gre od novembra 1940 do novembra 1943, se pravi v času, ko je bil Lischka šef nacistične policije v Franciji, koncentrirali v Drancyju, severno od Pariza 55.970 francoskih Židov, ki so jih potem deportirali v koncentracijski taborišči Auschwitz in Majdanak, od koder se niso več vrnili.

Kurt Lischka pa ni, poleg raznih Oberhauserjev, Druschkejev, Wagnerjev edini nacistični zločinec, ki je dočakal stara leta in čas upokojitve. Nizozemski časopisi so prav te dni sprožili vprašanje vojnega zločinca Wilhelma Aloysa Bosa, ki že devet let prejema pokojnino od nizozemske vlade. Bos, ki ima sedaj 74 let, živi v zahodnonemškem mestu Hattingen, kamor se je zatekel nekaj pred marcem 1949, se pravi nekaj dni preden bi ga nizozemsko sodišče v Assenu obsodilo na smrt zaradi vojnih zločinov. Od takrat je vedno bil na seznamu zločincev, ki jih je nizozemska vlada iskala. Sedaj, potem ko je nizozemsko časopisje sprožilo njegovo vprašanje, proučuje vlada v Haagu možnost, da bi zahtevalo od Zvezne republike Nemčije njegovo izročitev.

Wilhelm Bos je med drugo svetovno vojno delal za nemško službo za nadzorstvo nad delom ter je odgovoren za celo vrsto deportacij nizozemskih državljanov. Nekaj časa je bil tudi nadzornik v koncentracijskem taborišču «Erica» v kraju Ommen pri nemški meji. Bosa so izsledili v Hattingenu nekateri nizozemski časnikarji, nizozemske oblasti pa o njem, kljub temu da je živel v gostoljubni ZRN pod svojim pravim imenom, niso vedele nič. Pred dobrim mesecem je prišlo do podobnega primera, ko je nemška policija aretirala nizozemskega vojnega zločinca Suerta Bruinsa, za katerega je Haag prav tako zahteval od Bonna izročitev.

Ko smo že pri vojnih zločincih naj omenimo še, da je sodišče v Lüneburgu obsodilo na skoraj 10.000 mark denarne kazni (približno 4 milijone lir) bivšega časnikarja Ed garja Geissa, ki je februarja na grobu bivšega nacističnega esesovskega polkovnika Herberta Kapplerja, ki je lani sredi avgusta pobegnil iz rimske vojaške bolnišnice Celio, pozdravljal z nacističnim pozdravom. Sodišče je zavrnilo trditev Geissovih zagovornikov, češ da je časnikar, bivši član nemške Wehrmacht, dvignil roko v nacistični pozdrav spontano, saj je bil to uradni pozdrav v nacistični vojski. (ld)

V Indiji utonilo štirideset oseb

NEW DELHI — Indijska tiskovna agencija «PTI» sporoča, da je včeraj utonilo štirideset oseb pri brodolomu neke ladje na narasli reki Rapti v zvezni državi Utar Pradeš, dvajset potnikov pa se je rešilo.

Dora Moroni bo morda preživela

RIM — Mlada pevka Dora Moroni bo lahko preživela, če bo njen organizem vzdržal težko preizkušnjo več tedenske, morda mesečne neznavesti. To je diagnoza včerajšnjega kompjuterskega pregleda možganov, ki je med drugim potrdil sum, da ne bo Dora Moroni taka, kot je bila prej, saj sta udarec in čas do sprejema v bolnišnico nepopravljivo prizadela številne možganske centre.

Iz tehničnih razlogov danes odpade podlistek. Bralce prosimo za razumevanje.

PRVIČ PO VOJNI ZDRKNIL POD 200 JENOV

Hud padec dolarja na svetovnem trgu

Oslabitev lire nasproti vsem pomembnejšim valutam

RIM — Na mednarodnih denarnih trgih je prišlo do ponovnega pretresa, ki potrjuje krhkost valutnega ravnovesja na svetovnem monetarnem trižišču, vse preveč izpostavljen muhastemu nihanju ameriškega dolarja. Izvedenci si sploh zastavljajo vprašanje, koliko časa bo še dolar osnova za trgovske in finančne operacije v mednarodnem merilu.

Včeraj je tako rekoč na vseh celinah zdrknil do najnižje ravni v poslednjih dveh letih. V Rimu je padel na 841,50 lire (proti 845,45 v petek), v Frankfurtu na 2,0370 zahodnonemške marke (2,0510) in v Parizu na 4,3925 (4,4365). Funt šterling je kotiral 1,9346 dolarja proti 1,9120 ob koncu minulega tedna, švicarski frank pa se je okrepil od 1,7920 (franka za dolar) na 1,7713.

Močan spodrsljaj ameriške valute je, kot rečeno, potegnil za sabo tudi italijansko liro, ki je tako izgubila na vrednosti nasproti vsem pomembnejšim valutam. Zlasti se je poslabšala kotacija lire nasproti švicarskemu franku, in sicer poprečno od 471,31 (lire za frank) v petek na 475,71 včeraj. Švicarska valuta se je spričo tega v zadnjih mesecih okrepila kar za 7,5 odst. nasproti liri. Funt šterling se je popravil za 0,8 odst. (od 1617,54 na 1630,70), francoski frank za 0,6 odst. (od 190,54 na 191,76) in zahodnonemška marka za 0,5 odst. (od 411,31 na 413,35 lire).

Do padca dolarja je prišlo le nekaj dni po vrhunskih zasedanjih devetih držav članic EGS v Bremnu in sedmih zahodnih industrializiranih držav v Bonnu, ki sta zbudila v gospodarskih krogih dokajšnji optimizem glede možnosti sklenitve mednarodnega sporazuma, s katerim naj bi preprečili, da neprestano nihanje dolarja negativno učinkuje na razvoj gospodarstva v posameznih, zlasti šibkejših državah. V resnici dokazujejo prigode ameriškega dolarja, da bodo prizadevanja za utrditev paritetnega mehanizma zahtevala mnogo več časa in truda, kakor je bilo predvideno na bremenskem in bonskem vrhu.

Ošibitvi dolarja so botrovali prvenstveno trije dejavniki: napoved petrolejskih izvoznikov, da se naftne kupčije v bodoče ne bodo več odvijale zgolj na osnovi ameriške valute; zunanjetrgovinsko neravnovesje med ZDA, katerim ustrezna bilanca izkazuje hud primanjkljaj, na eni ter ZRN in Japonsko, ki se nasprotno ponašata z dokajšnjim trgovinskim prebitkom, na drugi strani; in slednjič razvrednotenje dolarja nasproti jenu (prvič po drugi svetovni vojni je včeraj dolar kotiral manj kot 200 jenov, točneje 199,10 proti 201,25 prejšnji teden).

Padec dolarja je imel za posledico tudi znatno podražitev zlata: cena žlahtne kovine se namreč suče že blizu 200 dolarjev za unčo troy (31,103 g); bliža se torej višku iz l. 1974. (ds)

POLITIČNI POLOŽAJ NA PORTUGALSKEM SE ZAOSTRUJE

IZVAJANJE NOVE AGRARNE REFORME VZROK ZA ODSTOP TREH MINISTROV

Ministri pripadajo sredinski stranki CDS, ki ne namerava izstopiti iz vladne večine

LIZBONA — Portugalski se obeta nova vladna kriza? Vprašanje je postalo zelo aktualno, potem ko je včeraj Socialno demokratski center (CDS), ki s socialistično stranko sestavlja vladno večino, napovedal odstop svojih treh ministrov. Kot je znano, je ta stranka že pred časom zahtevala odstop neodvisnega ministra za kmetijstvo Saiasa, ki je bil obtožen, da podpira interese komunistične stranke.

Polemika v tem smislu traja že dalj časa in sicer že od takrat, ko je Soaresova vlada odobrila novo agrarno reformo, kateri so nasprotovali konservativni in desničarski krogi. V nekaterih pokrajinah je agrarna reforma, ki jo mnogi imajo za pomembno pridobitev portugalske revolucije, povzročila hude nerede in val negodovanja predvsem med veleposestniki. Konservativni krogi so že od vsega začetka žolčno napadali ministra za kmetijstvo, glasnik obtožb na račun Saiasa pa je v zadnjih mesecih postal Socialno demokratski center, ki je večkrat zahteval njegov odstop. Pred dnevi je voditelj CDS Freitas Do Amaral prvič zagrozil odstop stranke iz vladne večine, včeraj pa je CDS sklenil odstop svojih ministrov, kar pa, kot pravi uradno sporočilo, še ne pomeni izstopa iz vladne večine. CDS v bistvu zahteva, naj Soaresova vlada zamenja ministra za kmetijstvo in naj ponovno prouči izvajanje agrarne reforme.

Po izrednem zasedanju portugalske vlade je ministrski predsednik sprejel odstope treh ministrov, ni pa napovedal, kakšna bo prihodnost njegove vlade. Vprašanje je sedaj, ali bo Soaresova stranka nadaljevala zavezništvo s CDS, ali pa se bo odločila za novo vladno večino, ki bi vključevala tudi komuniste. V prvem primeru bi moral Soares nadomestiti ministra za kmetijstvo, kar pa gotovo bi pomenilo popuščanje na račun konservativnih sil. Obstaja pa tudi tretja pot predčasnih volitev, ki pa je v sedanjem političnem trenutku zelo malo verjetna.

Položaj je torej še precej nejasen, saj so včeraj tako komunisti kot socialdemokrati pozdravili odstop ministrov CDS, izrazili pa so nasprotovanje predčasnim volitvam. Obe stranki zahtevata vstop v vladno večino in sicer z različnimi motivacijami. Komunisti zahtevajo levičarsko vlado, socialdemokrati pa centristično koalicijo brez vsakršnega sodelovanja Cunhalove partije. V večernih urah se je ministrski predsednik sestal s predsednikom republike Eanesom, nato pa se je sestalo vodstvo socialistične stranke, ki bo verjetno odločalo o usodi Soaresove vlade.

Medtem pa se je kljub ostrim protestom portugalske demokratične javnosti vrnil v Lizbono zadnji voditelj fašističnega režima admiral Thomaz, ki je bil po revoluciji izgnan v Brazilijo. Bivšemu fašističnemu predsedniku so dovolili vrnitev na Portugalsko, «ker proti njemu ni v teku nobena sodna obravnava». (st)

• Zahodnonemških reaktorjev

(Nadaljevanje s 4. strani)

popravili. Ta centrala je ena najbolj ponesrečenih central, saj so jo v 11 letih, okdar obratuje, že tridesetkrat blokirali. 900-megavatni reaktor v Ohu, ki je 5. maja dosegel polno obratovanje, so morali 15. maja ustaviti. Tehniki so ugotovili, da centrala ima več mestih «pušča». Reaktor v Obrigheimu z zmogljivostjo 300 megavatov pa je v popravilu in če bo šlo vse prav, bo začel obratovati v avgustu. Ne mudi pa se tehnikom pri pregledovanju reaktorja v Juelichu, kajti gre za komaj 15-megavatni reaktor, ki so ga blokirali 13. maja ker je uhajala radioaktivna voda. Vse drugače pa je s centralo v Unterweserju, ki so jo dokončali že pred dvema letoma, a niso pognali 1300-megavatnega reaktorja ker ima podjetje sodni proces z nekaterimi sosedi.

O težavah zahodnonemških jedrskih central bi lahko še govorili in pisali, vendar menimo, da smo podali dovolj zgovorno sliko, ki da misliti tudi drugim in ne le Nemcem. Če tehnično sposobnim in sistematičnim Nemcem, ki v vrh tega ne varčujejo s sredstvi, jedrski reaktorji delajo toliko težav, pomeni, da smo na tem področju še daleč od tega, da bi se lahko brezskrbno pognali v gradnjo jedrskih central...